

A scenic view of a large body of water, likely a fjord, with a bridge in the distance. The bridge has two tall, dark pylons on the left side. The water is calm, reflecting the sky and the bridge. In the foreground, there are large, light-colored rocks. The sky is blue with some light clouds. The overall atmosphere is peaceful and scenic.

Stenungsunds kommun

Årsredovisning 2012

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande	3
Oppositionsrådet	4

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys	6
Måluppfyllelse	8
Ekonomisk analys kommunen	14
Ekonomisk analys koncernen	19
Personalredovisning	21

Räkenskaper

Resultaträkning	26
Kassaflödesanalys	26
Balansräkning	27
Noter	28
Redovisningsprinciper	31
Driftredovisning	32
Investeringsredovisning	33

Verksamhetsberättelser

Politisk verksamhet	36
Kommunövergripande	37
Stöd och Service	38
Individ och familjeomsorg	39
Vård och äldreomsorg	41
Måltid	43
Räddningstjänsten	44
Samhällsbyggnad	46
Renhållning	48
VA-redovisning	49
Barn och Utbildning	51
Fritid	54
Kompetens och Utveckling	56
Kultur	58
Gymnasieverksamheten	60
Revisionsberättelse	62
Fem år i sammandrag	63

Kommunstyrelsens ordförande

Resultatet för 2012 uppgår till 33,6 Mkr vilket är hela 26,3 Mkr bättre än vad vi budgeterade. Detta beror i första hand på att vi fått en återbetalning från AFA Försäkring för avtalsgruppsjukförsäkringar för åren 2007 och 2008. Det blir ett välbehövligt tillskott i vår gemensamma kommunkassa.

Det är också glädjande att verksamheterna har en mycket god överensstämmelse med budget. Skillnaden gentemot budget är plus 2,5 Mkr.

2012 har varit ett lärorikt år på flera sätt. Att ordentligt förankra kommande beslut hos våra politiska partier har visat sig vara oerhört viktigt. Vi som politiker är ivriga och vill så mycket för våra kommuninvånares väl och ve men vi har bara en viss mängd pengar till vårt förfogande. Det ekonomiska läget i Europa och världen är inte det bästa och det måste vi också ta hänsyn till. Vi behöver hushålla klokt med de resurser vi har och göra nödvändiga prioriteringar med hänsyn till våra invånare både idag och imorgon.

Samarbete har varit ett nyckelord för kommunen under 2012. SOLTAK är sedan tidigare ett arbetssätt för samverkan mellan kommunerna Stenungsund, Orust, Lilla Edet, Tjörn, Ale och Kungälv. Detta samarbete har intensifierats under året med utredningar för att se vilka verksamheter vi kan samverka kring i bolagsform. Vi har också under året utrett samarbete med Tjörn och Kungälv för gemensam VA-försörjning, också det i bolagsform.

Vårt attraktiva Nösnergymnasium har i mätningar av Svenskt Näringsliv under 2012 visat sig ligga i topp när det gäller att erbjuda utbildningar som leder till jobb. Framgångsfaktorerna har varit samverkan och samarbete även här. Lärlingsutbildningen på Nösnergymnasiet vann också årets Utmärkelse 2012 - Kvalitet och samverkan i skola - arbetslivskontakter i kategorin Gymnasieskola.

En annan positiv nyhet under 2012 var att vi hamnade på tredje plats när det gäller hållbar tillväxt i undersökningen Årets Företagarkommun. I undersökningen rankas kommunerna efter hur snabbt kommunens företag har växt sedan föregående år.

Ja, Stenungsund fortsätter även 2012 att vara en attraktiv kommun. Vi växer mycket befolkningsmässigt och företagen i sin tur står på kö för att etablera sig här. Detta förpliktigar naturligtvis och vi har många spännande utmaningar att ta oss an. Tillgång till mark och bostäder är nyckelfrågor framöver.

Jag vill också passa på att varmt tacka alla medarbetare i kommunen för era fina insatser under året. Ni gör det enkelt att vara stolt över vår kommun och våra verksamheter.

Kent Sylvan (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Oppositionsrådet

2012 var ett år då ledningen och styrningen av kommunen förändrades. Processen ändrades med ett försök till förbättring av målen och att kommunfullmäktige skulle besluta om budget för nästkommande år redan till sommaren.

Samtidigt antog den borgerliga majoriteten ett finansiellt mål för 2013 med sikte på ett större överskott än tidigare. Man ansåg dessutom att detta finansiella mål var viktigare än konsekvenserna av den antagna budgeten. Detta innebar att det blev en politiskt turbulent höst i Stenungsund.

Budget är en gissning som bygger på olika förutsättningar som man beskriver ett år före man antar den. För 2012 gör Stenungsund ett ekonomiskt överskott där den största delen består i att vi har fått en återbetalning av AFA-pengar på drygt 20 Mkr, vilket är ett engångsbelopp som avser tidigare år.

Vård och äldreomsorg gör ett ekonomiskt överskott som beror på att antalet vård och omsorgstagare blev färre än budgeterat. Ett sådant överskott hos verksamheten har inte inträffat någon gång tidigare. En konsekvens av detta är att man upplever vår hemtjänst på ett mindre positivt sätt.

Kostnaderna för försörjningsstöd fortsätter att öka och har stadigt ökat sedan Sverige bytte regering 2006. Nu är kostnaderna över 20 Mkr per år. Detta beror bl.a. på regeringens politik i Sverige där man flyttat kostnader till kommunsektorn.

Det har varit många mindre investeringar under 2012 men den största under året har varit Spekeröds förskola. Tyvärr har det under året också uppdragas att vi har en förskolebyggnad i Kyrkenorum som har stora skador och där nybyggnation krävs, något som inte varit känt tidigare.

Politiskt har frågan om behov av nya platser på särskilt boende dragits i långbänk. Planläggning av mark och byggnation är ett flerårigt arbete så denna försening innebär kanske att kommunen måste göra tillfälliga lösningar. Sådana brukar vara dyra och kanske skapar inte heller dessa lösningar tillräcklig trygghet för våra äldre.

Personalen gör en god insats för kommunen och för våra invånare. Det är viktigt att kommunen värnar om sina anställda, för det är personalen som levererar kvalitén till våra invånare.

2012 har kännetecknats av brist på framtidstänkande från den borgerliga majoriteten, något som tyvärr kommer visa sig vara negativt för orten Stenungsund i framtiden. Därför behöver Stenungsund nytt politiskt styre.

Bo Pettersson (S)
Oppositionsråd

Förvaltningsberättelse

...

Omvärldsanalys

KONJUNKTURUTVECKLING

Utvecklingen under de senaste åren har minst sagt präglats av snabba och stora förändringar i ekonomin. Orsaken är den globala finanskrisen och den djupaste konjunkturedgången i modern tid. Under 2010 stärktes världsekonomin och inte minst den svenska ekonomin återhämtade sig snabbt. Under senare delen av 2011 kom återhämtningen i världsekonomin av sig, framförallt till följd av den djupa skuldcris som plågar ett antal euroländer. De tre första kvartalen 2012 var tillväxten i svensk ekonomi relativt god. Under fjärde kvartalet hann dock problemen i omvärlden upp svensk ekonomi och BNP backade. En fortsatt relativt svag utveckling i omvärlden innebär att återhämtningen i svensk ekonomi försvåras och fördröjs. Åren 2012 och 2013 kommer därmed även för svensk del vara utpräglade lågkonjunkturår.

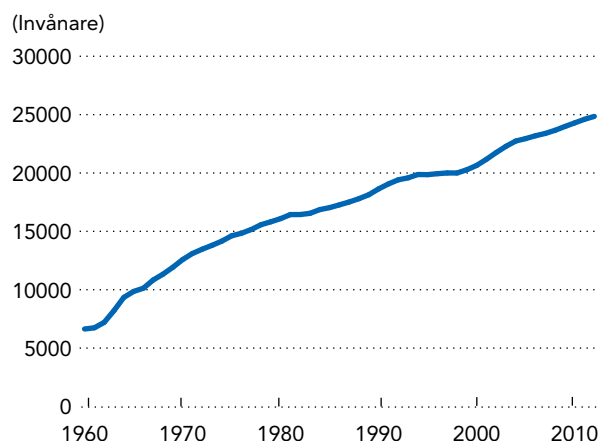
Det är tuffa utmaningar som väntar kommunsektorn framöver. Kostnadstrycket är starkt, både till följd av växande befolkning och till följd av statliga beslut och ambitionshöjningar. Även investerings- takten ökar de kommande åren. Trots att skatteunderlaget utvecklas förhållandevis starkt ser det ut att bli svårt att klara tillfredsställande resultat på några års sikt.

BEFOLKNING

Sveriges folkmängd ökade med 73 038 personer under 2012 och var vid årets slut 9 555 893. Stenungsund ökade återigen sin befolkningsmängd. 2012 ökade den med 1,1 %, eller 267 personer. Folkmängden är nu uppe i 24 868 personer.

Av Sveriges 290 kommuner hade 159 en befolkningsökning under 2012. Västra Götalands län har under 2012 passerat 1 600 000-gränsen och hade vid årets slut 1 600 447 invånare. Bland Västra Götalands 49 kommuner ligger Strömstad i topp med en tillväxt på 2,4 %. Stenungsund ligger på delad 3:e plats tillsammans med Göteborg och Härryda.

Invånare Stenungsund kommun 1960-2012

ARBETSMARKNAD

Arbetsmarknaden reagerar med viss eftersläpning och BNP-fallet under fjärde kvartalet innebär en försvagning under början av 2013 och arbetslösheten förväntas öka till och med kvartal tre 2013.

Strukturarbetslösheten ökar varje år. En effekt av detta är att det är svårt att få jobb för en stor

grupp även under goda tider. Gruppen uppskattas till 250 000 personer. I denna grupp finns personer som blivit utförsäkrade från Försäkringskassan och hänvisade till Arbetsförmedlingen.

Gruppen ungdomar under 25 år som varken arbetar eller studerar ökar också. Denna grupp uppskattas i dag uppgå till 120 000.

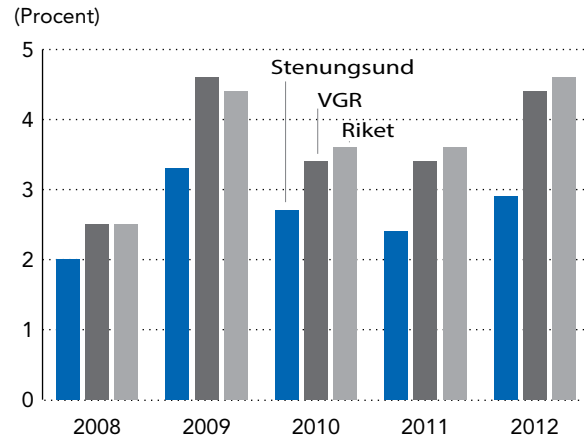
Stenungsund har en betydligt högre sysselsättningsgrad än länet och riket, ungefär 83 % mot 76 %.

Den totala arbetslösheten (summan av den öppna arbetslösheten och i program med aktivitetsstöd) i Stenungsunds kommun uppgick till 4,4 % för 2012, vilket är en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med 2011. I länet uppgick den till 8,2 % (+0,1) och för riket till 8,4 % (+0,1).

I hela tal motsvarar det 578 personer mellan 16 och 64 år som var öppet arbetslösa eller i åtgärd med aktivitetsstöd. Av dessa var 178 ungdomar mellan 18 och 25 år.

Nedan visas i diagrammet den öppna arbetslösheten för 2012 i jämförelse med föregående år.

Öppen arbetslöshet

BOSTADSBYGGANDE

Under den närmaste femårsperioden kommer utbyggnaden av Hallernaområdet att fortsätta. I slutet av perioden beräknas byggnationen av områdena Kvarnhöjden i Jörlanda, Getskärscamping i Stora Höga och Spekeröd (Kännestorp och Spekeröds-Apleröd) att starta.

Måluppfyllelse

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen ställer krav på att kommuner ska ha god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans. Kommunen ska i enlighet med detta ange både finansiella mål och verksamhetsmål för att god ekonomisk hushållning ska uppnås. Målen beskriver syfte och inriktning och är ett uttryck för den politiska viljan. Målen ska anges i budget och stämmas av både i hel- och delårsbokslut.

I budget 2012 angavs följande som en bra definition för god ekonomisk hushållning i Stenungsunds kommun: "God ekonomisk hushållning uppnås när resultatet är positivt samtidigt som de finansiella och verksamhetsmässiga målen är uppfyllda". 2012 var resultatet positivt och större delen av både de finansiella målen och verksamhetsmålen uppfylldes. Med hänvisning till detta kan konstateras att Stenungsunds kommun bedriver en verksamhet med god ekonomisk hushållning.

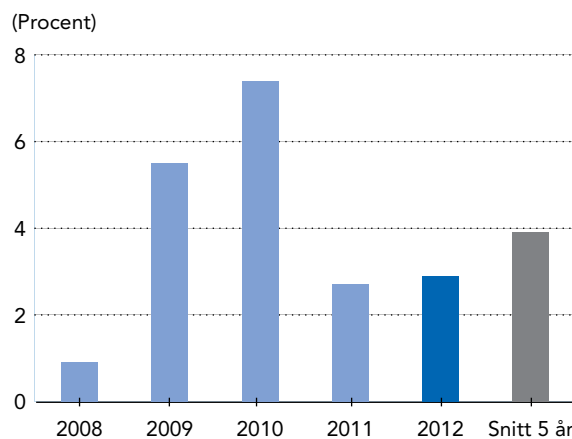
Resultat finansiella mål

Kommunfullmäktige har i budget för 2012 antagit tre finansiella mål.

1. Resultatet ska vara minst 1,5 % av skatteintäkterna vid årets slut sett som ett snitt under mandatperioden.
2. Stenungsunds kommun ska ligga på medel-skattenivå med våra närliggande kommuner, Göteborgs-Regionen samt Orust och Uddevalla
3. Ökningen av ansvarsförbindelsen, dvs den gamla pensionsskulden ska redovisas i resultatet.

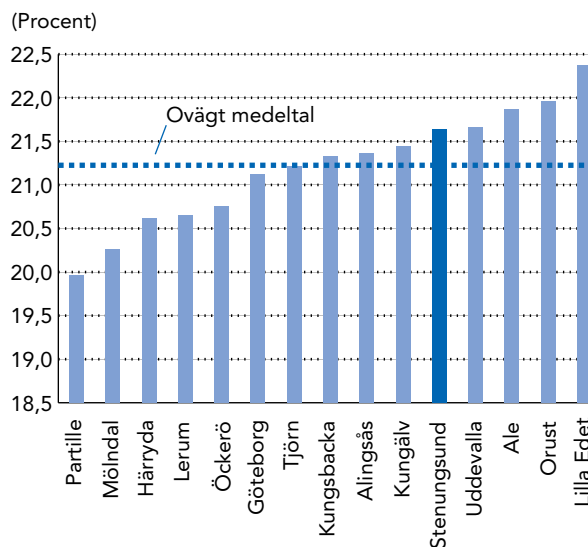
Som kan utläsas ur diagrammet så kan det konstateras att det första finansiella målet är uppfyllt. Resultatet för 2012 uppgår, sett i procent av skatteintäkterna, till 2,9 %.

Resultat i procent av skatteintäkterna

Det andra finansiella målet är medel-skattenivån. Diagrammet nedan visar att målet inte är uppfyllt. Stenungsunds skattesats ligger 43 öre över medel när en jämförelse görs med närliggande kommuner.

Skattesats

Med vägt medeltal menas att ingen hänsyn är tagen till storleken på kommun.

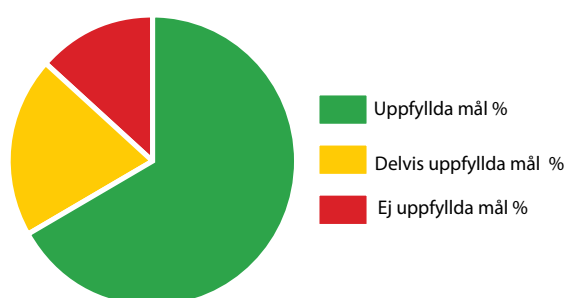
Det tredje finansiella målet anger att ökningen av ansvarsförbindelsen ska redovisas i resultatet. Ansvarsförbindelsen lyftes i sin helhet in i balansräkningen per 2011-12-31. Ansvarsförbindelsen har ökat med 4,2 Mkr, vilket också redovisats i resultatet. Målet har uppfyllts.

Resultat verksamhetsmål 2012

På följande sidor redovisas en sammanställning av verksamheternas måluppfyllelse. I budget 2012 antog kommunfullmäktige 30 mål. Av dessa har 20 mål uppfyllts, dvs 66,7 %. Sex mål har delvis uppfyllts, vilket motsvarar 20 %, och fyra mål, dvs 13,3 % har inte uppfyllts. Måluppfyllelsen för kommunens verksamhetsmål kan totalt sett bedömas som god.

Måluppfyllelse

Utveckling

Utveckling och fördjupning av målarbetet har skett under 2012 för att skapa ökad kvalitet i styrning och uppföljning av de politiska målen. Målkedjan mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelse, utskott och förvaltning har tydliggjorts ytterligare.

- UPPFYLLT
- ◆ DELVIS UPPFYLLT
- EJ UPPFYLLT

SOCIALA UTSKOTTET

Individ och familjeomsorg

Feriearbeten ska vara minst på 2010 års nivå

■ Under 2012 var det 241 ungdomar som fick ett kommunalt feriearbete, motsvarande 1 % av kommunens befolkning. 2010 fick verksamheten statliga medel till ferieplatser vilket gjorde det möjligt att erbjuda 270 ferieplatser. Inga statliga medel utgick till ferieplatser 2012 vilket gjorde att verksamheten erbjöd 29 ferieplatser färre än 2010.

Försörjningsstödstagare ska så snabbt som möjligt komma i egen försörjning.

◆ Medelvärde för hur länge ett hushåll är aktuellt för ekonomiskt bistånd har ökat från knappt sex månader till drygt sex månader mellan 2011 och 2012.

Antalet nybesök under 2012 uppgick till 352, vilket är en ökning sedan 2011 då antalet var 330. Antalet unika hushåll som erhållit försörjnings-

stöd någon gång under året uppgår till 436, vilket också är en ökning sedan 2011 då antalet var 416. Genomsnittligt har 221 hushåll per månad varit berättigade till försörjningsstöd vilket är en ökning med 21 hushåll sedan 2011. Ett arbete pågår för att öka genomströmningen och hjälpa människor att så fort som möjligt komma ut i egen försörjning. Detta sker i nära samarbete med Arbetsmarknadsenheten, Vuxenutbildningen och Samordningsförbundet.

Det är svårt att mäta graden av måluppfyllelse på ett mål som inte har närmare precision än ”så snabbt som möjligt”. Hur snabbt är det möjligt att komma i egen försörjning när allt färre arbeten finns på den öppna marknaden? Under 2012 har försörjningsstödsenheten och arbetsmarknadsenheten startat ett arbete tillsammans med Vuxenutbildningen där nya möjligheter ska prövas särskilt gällande flyktinggruppen/de som läser på SFI.

Vård och äldreomsorg

Omsorgspersonal med

undersköterskekompetens skall öka.

● Andel anställda med undersköterskekompetens är:

	2010	2011	2012
	86,0 %	88,0 %	88,6 %

Verksamheten har som policy att i första hand rekrytera utbildade undersköterskor vid nyanställning.

Antalet dagar med betalningsansvar skall minska.

● Antal betalningsansvardsdagar har minskat de senaste åren:

	2009	2010	2011	2012
	48	22	2	1

Verksamheten har aktivt arbetat för att omsorgstagarna ska få komma hem så snart som möjligt. Vårdplanering görs i hemmet, inte på sjukhus. Verksamheten har även ett planeringsteam (”kom-hem-team”) som arbetar med rehabilitering i hemmet.

PERSONAL OCH EKONOMIUTSKOTTET

Stöd och Service

Tjänster som kan utföras på nätet av den enskilde skall utökas.

● E-tjänstplattform och e-tjänstbyggare med säkerhetscertifikat och BankID-koppling är installerad. Processkartläggning samt utbildning har skett mot verksamheten i samband med publicering av e-tjän-

terna. Två e-tjänster för överförmyndarverksamheten har färdigställts och tagits i drift under 2012; ansökan om uttag från spärrat konto och ansökan om entledigande av god man. Arbetet har påbörjats med nya e-tjänster mot verksamheterna (inkomstförfrågan) vård och äldreomsorg och (ansökan/anmälan av livsmedelsanläggning) miljöenheten.

E-handel skall utvecklas.

● Under 2012 har arbetet med att föra ut kommunens e-handelssystem till användarna fortsatt. En stor del av detta arbete har varit att stödja de ca 300 nya användarna i kommunens e-handelssystem. Dessa nya användare har under året gjort över 3 000 st inköp via e-handelssystemet. Arbetet pågår också med att ansluta fler leverantörer i systemet så att deras respektive sortiment är beställningsbart för våra beställare. Samtliga ramavtal som är tillgängliga för kommunens alla beställare finns att läsa både för kommunens egna beställare men har också under 2012 offentliggjorts för allmänheten i syfte att uppnå en bättre transparens vad avser kommunens inköp och avtal.

Aktivt arbeta för jämställda löner och eliminera osakliga löneskillnader.

● Inför löneöversyn 2012 gjordes en lönekartläggning avseende osakliga löneskillnader. I denna analys framkom att kvinnliga enhetschefer inom verksamheterna kultur, måltid, städ, individ- och familjeomsorg samt vård- och äldreomsorg tjänade 90 procent av männens lön i samma BAS-grupp. Efter extra satsningar i samband med årets löneöversyn kunde konstateras att kvinnliga enhetschefer inom nämnda verksamheter tjänade 93,7 procent av männens lön. Medel för att åtgärda detta har avsatts.

BILDNINGSSUTSKOTTET

Grundskola och barnomsorg

Alla elever ska efter avslutad grundskola vara behöriga till gymnasieskola.

◆ Kunskapsresultaten i grundskolan är goda, 93 % är behöriga till gymnasiet. Nedgången från år 2011 (94 %) är relativt liten, så det är svårt att se om det är en trend. Däremot visar resultaten av de nationella provresultaten en nedgång. Resultaten är fortfarande något över riket i snitt, men här ligger målpuffyllelsen på 90 % eller lägre, vilket skulle kunna tyda på att behörigheten till gymnasiet blir lägre i framtiden. Resultatet behöver föras in och utvärderas i det systematiska kvalitetsarbetet. På grund av nya kursplaner och nya nationella prov är det lite svårt att jämföra med tidigare resultat, utan där jämförs med statistiken i riket. Stor oro finns för eventuellt vikande elevresultat.

Ett viktigt verktyg för att säkerställa ett kvalitativt arbete med elevernas målpuffyllelse är vår digitala plattform Unikum där rektor kan följa kunskapsutvecklingen på individnivå och styra resurser dit de bäst behövs.

Under 2012 skall datorsatsningen för elever och lärare vara en del i den pedagogiska utvecklingen.

● Hösten 2012 infördes läsplattor till år 6 för elever och lärare istället för datorer. Detta för att ge möjligheter till ett ökat lärande med de möjligheter som finns på läsplattor i form av smidighet, ljud/filminspelning, med också det stora utbudet av program. Under 2012 har grundskolans 7-9 skolor arbetat med att ta fram en digital läromedelsplattform där lärarna skapar eget innehåll och som kan användas av alla i verksamheten. Barn och Utbildning har medvetet satsat på digitala verktyg.

Under 2012 skall behörig personal öka inom såväl skola och förskola.

● Senaste officiella statistik från skolverket är från 2011 och visar att andel högskoleutbildad personal är 56 %. Jämfört med senaste femårsperioden har ökningen varit 9 %. Motsvarande ökning i riket är 2 %.

Gymnasieskolan

Nösnergymnasiet skall utgöra ett attraktivt val i regionen.

◆ Den bästa marknadsföringen av Nösnergymnasiet görs av de elever som studerar på skolan. Därför är det av största betydelse att det som görs på skolan håller en god kvalitet.

Samtliga på Nösnäsgymnasiet förekommande program kvalitetssäkras genom att:

- all personal kontinuerligt kompetensutvecklas enligt upprättad individuell kompetensutvecklingsplan
- lokalernas utseende och funktion ständigt förbättras
- läromedlen ständigt hålls aktuella
- skolans utrustning hålls intakt och kontinuerligt förnyas.

I GR genomfördes under våren 2012 en elevenkät. När det gäller hur eleverna i år 2 på Nösnäsgymnasiet ser på skolmiljön svarar 80 % av eleverna att den är bra eller acceptabel. 77 % av eleverna är nöjda med skolans utrustning, 77 % med läromedlen samt 76 % av eleverna anser att det erbjuds bra studiero på skolan.

Kontakterna med högskola och arbetsliv skall utvecklas.

● Utan fungerande arbetslivskontakter kan Nösnäsgymnasiet inte bedriva utbildning inom yrkesförberedande program. I dagsläget samarbetar vi med cirka 500 företag inom regionen till gagn för utbildningen. Under budgetåret har ett engagerat arbete skett för att kvalitetssäkra det arbetsplatsförlagda lärandet, APL. Detta har skett genom att samtliga yrkesprogram på Nösnäsgymnasiet har försetts med s. k handledarpärmar, där lärare, elever och handledare på arbetsplatsen får anvisningar om vad som förväntas i kontakten mellan skolan och arbetslivet och adekvata checklistor för kontakterna mellan skola och arbetsliv. Nösnäsgymnasiet har regelbundna och väl fungerande kontakter med Chalmers, Högskolan Väst samt enskilda institutioner inom Universitetet och Högskolan. Två rektorer på Nösnäsgymnasiet har under budgetåret deltagit i den statliga rektorsutbildningen, som är 3- årig, på Karlstad Universitet.

Elevfrånvaron skall minska.

■ Sett till hela Nösnäsgymnasiet så har den totala elevfrånvaron ökat något under ht 2012 jämfört med ht 2011. 2011 var frånvaron, inkluderat både oanmäld frånvaro och anmäld frånvaro, 11,3 %. 2012 var denna siffra 11,7 %.

Nösnäsgymnasiet har under det gångna året arbetat intensivt med denna fråga. Ett system används där elevernas föräldrar/vårdnadshavare omedelbart får reda på sina barns frånvaro. Från och med hösten 2012 deltar Nösnäsgymnasiet i satsningen Plug in som riktar sig till ungdomar som riskerar att hoppa av gymnasiet eller som redan gjort avbrott från sina studier. Här ingår även de elever som har en hög frånvaro.

Kompetens och Utveckling

Samarbetet i GR ska utökas för att möjliggöra ett bredare utbud av utbildningar.

● Då statsbidraget till GR för yrkesutbildning har reducerats från ca 150 Mkr under 2011 till ca 25 Mkr 2012 har kursutbudet minskat i samma utsträckning. Stenungsund har dock fått en oproportionellt stor andel av det GR-gemensamma kursutbudet. Under 2012 startades på uppdrag av GR 7 olika yrkesutbildningar. Verksamheten har möjliggjort detta genom ett stort mått av engagemang och deltagande i GR's nätverksarbete.

Utforma utbildningar för vuxna medborgare, som inte har svenska som modersmål, för att underlätta integrationen och öka möjligheterna till arbete.

● Stenungsund har haft en stor andel av eleverna i bransch- och yrkes-SFI, samt yrkesutbildningar riktade främst till invandrare i Stenungsund. Vi har dessutom kraftigt förstärkt Svenska som andraspråk på grundläggande nivå.

Att ha en flexibel start på utbildningarna så att kontinuerlig antagning kan ske.

● Stenungsund är fortfarande en av få kommuner som har kontinuerlig antagning och individuell studietakt inom alla traditionella kärnämnen. För att också få en utökad kontinuerlig antagning inom yrkesutbildning måste detta initieras/beställas av GR.

Kultur

Erbjuda god biblioteksservice och bokbussbesök till samtliga skolor och förskolor

● Bokbussen har idag samtliga förskolor i sitt kör-schema. De flesta av kommunens grundskolor utanför centralorten har valt att tacka ja till läsfrämjande verksamhet med bokbussen.

Fokus på barn- och ungdomskultur.

● Verksamhetens barn- och kultursamordnare har arbetat med att öka antalet arrangemang för barn och unga. Dessa har ökat från 85 st (2011) till 129 st (2012). En av nycklarna till den goda måluppfyllelsen är samverkan både inom verksamheten men även med verksamheter och organisationer utanför kommunen. Vi har också arbetat aktivt med att minska kön till Kulturskolan och vid årets slut hade intagningen ökat från 57 % till 70 %.

Bevara, vårda och levandegöra kulturmiljöer och historia.

● Bevarandet och vårdandet av miljöerna i Stenunge by och på Ramsön har fortsatt under året. På Ramsön lades den sista handen vid taket på ladugården och arbetet i boningshuset har påbörjats. I Stenunge by restaurerades och anlades en fågata.

Under året har även Kulturskolan bidragit med att levandegöra Mariagården som kulturhistorisk miljö genom sin musikföreställning Pärlband av musik, i samband med årets skördefest.

Fritid

Motverka drogmissbruk, våld och annan kriminalitet bland kommunens ungdomar.

● Verksamheten arbetar kontinuerligt med detta mål i samverkan med andra verksamheter och organisationer, t.ex. med polis, Barn och utbildning och Individ- och familjeomsorg. Ett exempel är de nya satsningarna på ”drogfri skola” vilket möjliggörs genom ett samverkansavtal mellan polis och kommun. Det är också i samverkan som arbetet sker med att uppfylla de politiska målen i kommunens Drogpolitiska plan för 2012.

Den direkta preventiva verksamheten är i dagsläget:

- Drogvaneundersökningar i åk 9 samt åk 2 på gymnasiet
- Information till samtliga elever i åk 8 och 9 kring legala och illegala droger
- Föräldraföreläsningar med metoden EFFEKT samt ”dagslägesrapport” till föräldrar med elever i åk 6, 7, 8 och 9.
- Föräldrautbildning: ”Familjeverkstan”
- Fortbilda skolpersonal i tidiga tecken på drog-användning
- Kontinuerlig främjade fritidsgårdsverksamhet
- Drogfria arrangemang

Under 2012 utveckla Getskärs badplats.

■ Då markägarna runt badplatsen inte vill ha någon utbyggnad av badplatsen går det inte att uppfylla detta mål.

Starta en verksamhet i form av en mötesplats för äldre, till stöd för den enskildes sociala liv och för att öka gemenskapen.

■ Verksamheten startades inte upp 2012 då budget-medel saknas för kommande år.

SAMHÄLLSBYGGNADSUTSKOTTET

Måltid

Under 2012 ska e-handel utvecklas ytterligare.

● Elektronisk handel används beträffande livsmedel samt förbrukningsmateriel hos de leverantörer som erbjuder detta. Antalet användare har ökat under 2012. Alla berörda har fått information och utbildning.

Verka för hälsosamma matvanor med fokus på förskolan och skolan.

● Verksamheten arbetar i samverkan med förskola och skola i form av bland annat olika projekt som t.ex. Hälsoraketerna, ett pilotprojekt mellan folkhälsosamordnaren, Barn- och utbildning samt Måltid. Genom ”Grönsaksprojekt” i samarbete med förskolorna samt matråd på respektive ställe finns bra förutsättningar att verka för goda matvanor.

Räddningstjänst

För minskad sårbarhet och ökad robusthet i verksamheten ska en fortsatt samverkan ske med grannkommunerna inom alla räddningstjänstens områden.

● Samverkan sker med samtliga grannkommuners räddningstjänster och säkerhetssamordnare. Stenungsund och Tjörns kommuner har utvecklat ett mycket väl fungerande samarbete mellan räddningstjänsterna. Säkerhetssamordnarna arbetar inom ramen för LOTS (Lilla Edet, Orust, Tjörn och Stenungsund), även det ett gott samarbete som gynnar samtliga kommuner.

Räddningstjänsten skall genomföra information och utbildningsinsatser för kommunens invånare t.ex. vid skolor, fritidsgårdar, företag och vid större arrangemang i syfte att informera om bränder och andra olyckor.

● Att erbjuda information och utbildning är en del i räddningstjänstens arbete att stötta den enskilde i att skydda sig mot brand och andra olyckor. De utbildningar som har prioriterats är brandkunskap, hjärt- och lungräddning samt systematiskt brandskyddsarbete. Information om aktuella frågor och risker ges till allmänheten på räddningstjänstens hemsida samt i tidningsannonser. Under året har räddningstjänstens snabbinsatsstyrka varit ute och informerat allmänheten om säkerhet utanför butiker, vid biblioteket, mm. Information har också getts till ungdomar kvällstid på fritidsgårdar, idrottsföreningar mm.

Räddningstjänsten skall arbeta för att utöka bemanningen av snabbinsatsstyrkan, i syfte att minska insatstiden vid olyckor, och för att snabbare kunna hjälpa tredje man.

● Snabbinsatsstyrkans tjänstgöringstid har utökats till att under 2012 även omfatta helger. SIS är nu bemannad alla dagar mellan 07 – 22. Responstiden har sänkts från 5 minuter till 90 sekunder.

Samhällsbyggnad

Verksamheten ska bedrivas med hög ekonomisk effektivitet.

◆ Hög avtalsefterlevnad är uppnådd. Nyckeltal och rutiner för korrekt debitering är delvis uppnådda. Nyckeltal och rutiner för korrekt debitering är avhängiga de nya verksamhetssystemen vilka ej är fullt ut implementerade under året.

Samhällsbyggnad ska verka för att hålla en god service gentemot medborgare och näringsliv.

◆ Åtgärderna är delvis genomförda. Den externa kartportalen har försenats. Kundtjänstfunktionen är i full drift. Drygt 20 medarbetare deltar i GR:s program ”Förenkla helt enkelt”. Planproduktionen är hög. Arbete med säkerställande av vattentillgången pågår.

Minskad negativ miljöpåverkan ska finnas med som ett perspektiv i såväl långsiktig planering som i det dagliga operativa arbetet.

◆ Energiförbrukning. Inventering av enskilda avlopp genomfört enligt plan. VA-saneringsplan framtagen och antagen av KF. Vattenförsörjningsplan har samordnats inom GR. Lokal plan är under framtagande. Planering för ändrad avfallshantering pågår och följer plan. Minskad energiförbrukning försenad till följd av rekryteringssvårigheter, tjänsten tillsattes dock under hösten. Lokal vattenplan försenad till följd av vakanta tjänster inom VA.

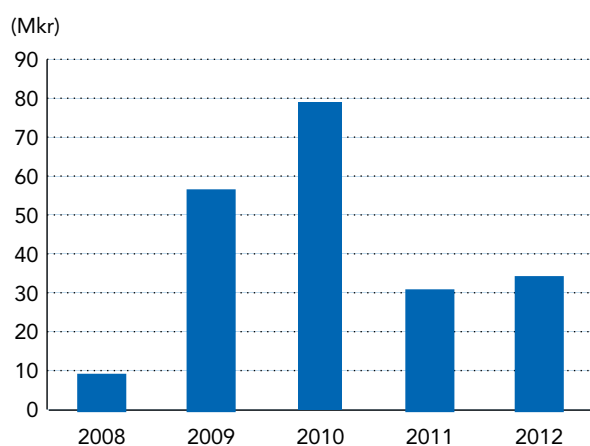

Ekonomisk analys kommunen

POSITIVT RESULTAT

Årets resultat är positivt och uppgår till 33,6 Mkr, vilket är 26,3 Mkr bättre än budget. Den enskilt största avvikelserna avser återbetalning från AFA Försäkring avseende premier för avtalsgruppsjukförsäkring för åren 2007 och 2008. Återbetalningen uppgår till 21,5 Mkr. Både utfallet på skatteintäkterna och finansnettot stämmer väl överens med budget. Verksamheterna har en mycket god överensstämmelse med budget och avvikelserna är positivt med 2,5 Mkr.

Resultatutveckling 2008-2012

BALANSKRAVET

Balanskravet innebär att kommunen ska bedriva verksamheten så att kostnaderna inte överstiger intäkterna. Vid avstämning av balanskravet ska realisationsvinster/förluster som uppkommit vid försäljning räknas bort samt förändringen av den delen av pensionsförpliktelserna som intjänats före 1998.

Avstämning av balanskrav

mkr	2010	2011	2012
Redovisat resultat	79,0	30,2	33,6
Realisationsvinster	-2,0	0,0	0,0
Resultat efter realisationsvinster	77,0	30,2	33,6
Pensionsförpliktelser före 1998	-	-	4,2
Resultat enligt balanskrav	77,0	30,2	37,8

INTÄKTER OCH KOSTNADER

Verksamhetens intäkter uppgår till 297,0 Mkr, vilket är en minskning mot föregående år med 1,2 Mkr. Det är framförallt tomtförsäljning som står för minskningen samt att Molekylverkstaden avvecklats under året vilket påverkat intäkterna. Däremot har bygglov- och renhållningsavgifter ökat.

Verksamhetens kostnader ökar med 43,3 Mkr och uppgår till 1 357,5 Mkr. Ökningen motsvarar 3,3 %.

Den enskilt största kostnadsposten är personalkostnader, vilka utgör 65 % av verksamhetens kostnader. För 2012 uppgår de totala personalkostnaderna till 888,2 Mkr, vilket motsvarar en ökning på 3,9 % jämfört med 2011. Antalet anställda har ökat marginellt

under året så ökningen är hänförlig till löneökningar samt pensionskostnader.

Köpta tjänster fortsätter att öka. Årets ökning uppgår till 14,7 Mkr, vilket motsvarar 5,6 % jämfört med 2011. De största posterna är ökade kostnader för interkommunala ersättningar inom förskola/skola 2,9 Mkr, ökade leasingkostnader för gemensamma system, 2,4 Mkr, ökade kostnader för institutionsvård inom IFO, 4,3 Mkr samt ökat underhåll på fastigheter och gator, 3 Mkr.

SKATTEINTÄKTER OCH GENERELLA STATSBI DRAG

Kommunens skatteintäkter uppgick för 2012 till 1 040,5 Mkr, vilket är en ökning med 15,2 Mkr jämfört med 2011. Årets skatteintäkter inkluderar en positiv slutavräkning för 2011 och 2012 med 0,2 Mkr respektive 11,1 Mkr.

De generella statsbidragen ökar med 14,4 Mkr jämfört med 2011 och uppgår till 105,8 Mkr. Den största förändringen avser avgiften för kostnadsutjämningen som minskat med 14,1 Mkr. Inkomstutjämningsbidraget har ökat med 8,5 Mkr och regleringsbidraget har minskat med 12,8 Mkr.

Sammantaget ökar skatter och bidrag med 29,6 Mkr, vilket motsvarar en ökning på 2,7 %. Ökningen mellan 2010 och 2011 uppgick till 3,3 %.

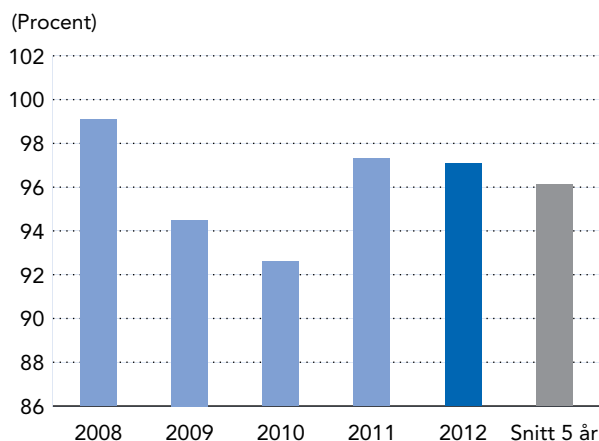
Skatter och statsbidrag

	2008	2009	2010	2011	2012
Skatter	928,3	953,1	973,4	1 025,3	1 040,5
Statsbidrag	53,2	60,4	107,9	91,4	105,8
Summa	981,5	1 013,5	1 081,3	1 116,7	1 146,3
Ökning %	5,5%	3,3%	6,7%	3,3%	2,7%

NETTOKOSTNADSANDEL

Nettokostnadsandelen talar om hur stor andel av skatteintäkter, inkl finansnetto, som har gått åt för att finansiera verksamhetens nettokostnader. För att kommunen ska ha en bra kostnadskontroll och ett handlingsutrymme för oförutsedda kostnader är 98 % nettokostnadsandel ett bra riktmärke. För 2012 uppgick kommunens nettokostnadsandel till 97,1 %.

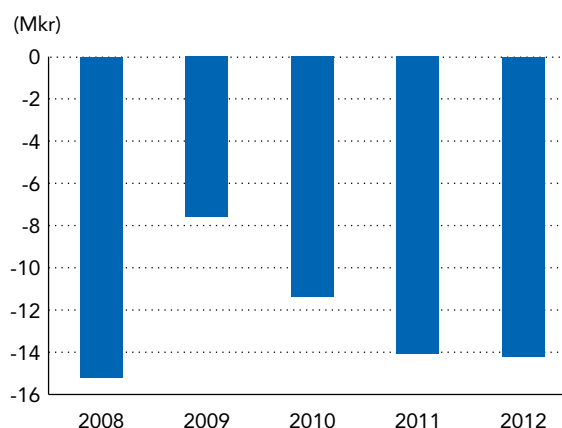
Nettokostnadsandelen

FINANSNETTO

Finansnettot är negativt och uppgår till -14,2 för 2012. Det är 0,6 Mkr bättre än budget. De finansiella intäkterna uppgår till 7,5 Mkr, vilket är 0,8 Mkr lägre än 2011 och beror framförallt på en svagare likviditet under året jämfört med förra året. De finansiella kostnaderna uppgår till 21,7 Mkr, vilket är 0,7 Mkr lägre än föregående år. Räntan på lån har minskat med 2,3 Mkr till följd av både lägre ränta samt lägre låneskuld. I förra årets kostnad ingick en engångskostnad på 3,9 Mkr hänförligt till sänkningen av diskonteringsräntan avseende pensioner. Då kommunen lyft in hela ansvarsförbindelsen per den 2011-12-31 tillkommer en räntekostnad på ansvarsförbindelsen uppgående till 5,8 Mkr, motsvarande kostnad föregående år var 1,1 Mkr.

Finansnettot

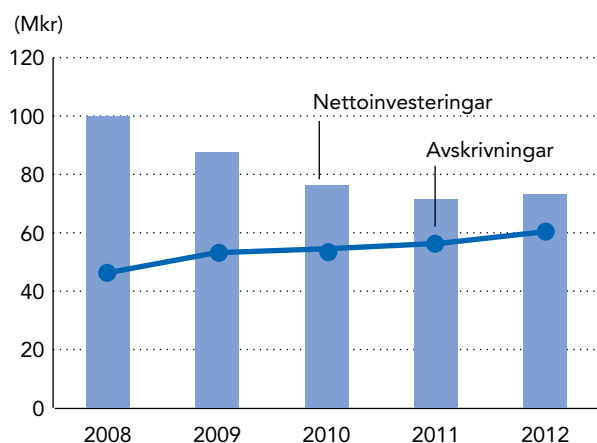

Not: 2009 innehöll jämförelsestörande poster; vinster av försålda bostadsrätter på 3,3 Mkr och en återbetalning från SKL på 1,3. 2011 innehöll en jämförelsestörande kostnad på 3,9 Mkr till följd av sänkning av diskonteringsräntan.

INVESTERINGAR

Årets nettoinvesteringar uppgår till 73,0 Mkr, vilket är en lägre nivå än budgeterat och en marginell ökning jämfört med föregående år. Snittnivån uppgår till 82 Mkr under den senaste femårsperioden. Flera investeringar har senarelagts vilket innebär att investeringarna kommer öka åren framöver. Avskrivningarna uppgår till 59,7 Mkr, vilket är en ökning med 3,3 Mkr jämfört med 2011. Nedskrivning av anläggningstillgångarna uppgår till 2,5 Mkr.

Nettoinvesteringar och avskrivningar

AVSÄTTNINGAR

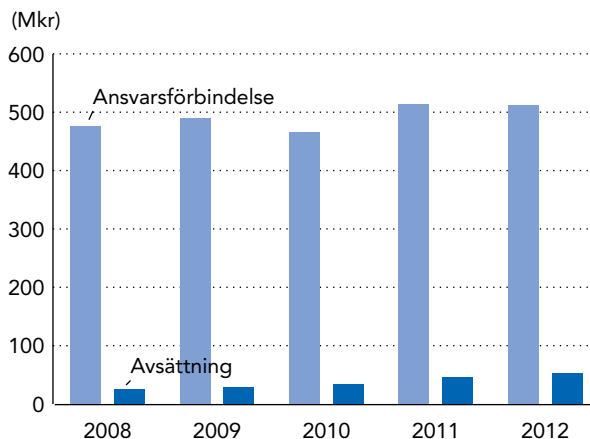
Avsättning för pensioner

Avsättning för pensioner avser dels förmånsbestämd ålderspension dels ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade tom 1997-12-31. Förmånsbestämd ålderspension avser pension för inkomstdelar över 7,5 basbelopp.

Avsättningen som avser den förmånsbestämda ålderspensionen uppgår till 50,3 Mkr, vilket är en ökning med 5,8 Mkr jämfört med 2011.

Från och med 2011-12-31 tillämpar Stenungsunds kommun fullfonderingsmodellen, vilket innebär att hela ansvarsförbindelsen redovisas i balansräkningen. Ansvarsförbindelsen uppgår till 517,5 Mkr, vilket är en ökning med 4,2 Mkr jämfört med 2011. Pensionskostnadernas andel av skatteintäkter och bidrag uppgår till 6,4 %.

Pensionssskuld

Not: Diagrammet visar den totala pensionssskuden i form av ansvarsförbindelse och förmånsbestämd ålderspension.

Avsättning för täckande av deponi

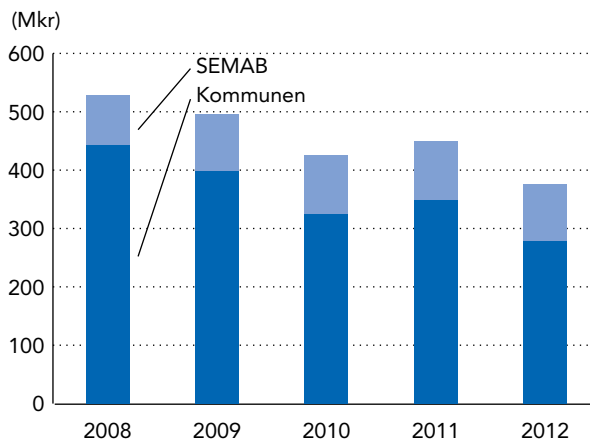
Täckningen av deponierna Rinnela och Stripplekärr är avslutad. En avsättning gjordes 2009 för att möta framtida kostnader för provtagning och analys samt omhändertagande av lakvatten. Avsättning är bedömd att klara kostnader för återställandet fram till och med år 2039. Under 2012 har 0,1 Mkr använts för analyser och återstående avsättning uppgår till 3,5 Mkr.

SKULDER

Låneskuld

Låneskulden har minskat med 75 Mkr under 2012, vilket kunnat ske till följd av en lägre investeringsnivå än beräknat samt förstärkt likviditet. Låneskulden uppgår till 375 Mkr. Av låneskulden är 96 Mkr vidareutlånade till det kommunala bolaget SEMAB.

Skulder till kreditinstitut

Kortfristiga skulder

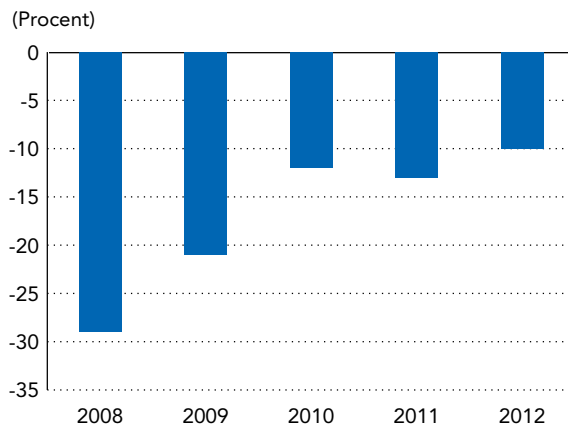
De kortfristiga skulderna uppgår till 262,7 Mkr, vilket är en ökning med 12 Mkr. Den främsta orsaken till ökningen är ökad semesterlöneskuld med 2,9 Mkr samt ökad skuld för arbetsgivaravgifterna för december med 2,6 Mkr.

SOLIDITET

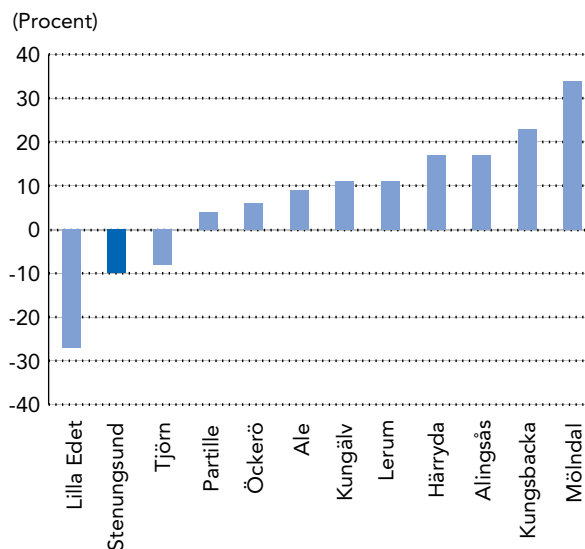
Soliditeten talar om hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Soliditeten redovisas inklusive hela pensionsåtagandet.

Till följd av den svåra situation som Stenungsunds kommun hamnade i på mitten av 90-talet, med stora borgensåtaganden som behövde infrias, så är soliditeten negativ. Strävan är att få en positiv soliditet och de senaste årens resultat har medfört en avsevärd förbättring av soliditeten. För 2012 förbättras soliditeten med tre procentenheter till -10 %. Orsaken till att soliditeten förbättras är det positiva resultatet samt att tillgångarna har minskat.

Soliditet

Soliditet i GR-kommunerna

Soliditeten i diagrammet ovan avser 2012. Siffrorna från övriga kommuner är preliminära.

ÅTAGANDE OCH RISK

Borgensåtagande

Kommunens totala borgensåtagande har minskat med 25 Mkr från 569 Mkr till 544 Mkr. Minskningen är framförallt hänförlig till det kommunala bolaget Stenungsundshem. Borgensåtagandena avser till största delen bostäder och där står Stenungsundshem för 423 Mkr. Borgensåtagandet till föreningar har ökat med 16,3 Mkr, ökningen avser i sin helhet borgen till Stenungsunds ridklubb.

Behovet av bostäder i kommunen är stort och så länge det förhåller sig så är åtagandena gentemot Stenungsundshem och bostadsrättsföreningarna inte att anse som stora. Avseende borgensåtagandet gentemot föreningar så har risken ökat i och med att det totala åtagandet mot föreningar ökat.

Pensionsåtagande

Kommunen har ett ansvar för dem som arbetar och har arbetat i kommunen att klara av att utbetala pensionerna för dessa. Kommunens pensionsskuld är uppdelad i två delar. Ansvarsförbindelsen är den del som avser skulden som är upparbetad före 1998, den uppgår till 518 Mkr och den andra delen avser förmånsbestämd ålderspension och den uppgår till 50 Mkr.

Ansvarsförbindelsen redovisas fr o m 2011-12-31 som en avsättning. I många fall kan ansvarsförbindelsen ses som ett hot som blir svårt att hantera i framtiden. Med den prognos som kommunen erhållit från KPA framgår det att ansvarsförbindelsen kommer att minska under kommande år och uppgå till 509 Mkr år 2016, vilket är en minskning med 9Mkr jämfört med 2012. Däremot ökar åtagandet för den förmånsbestämda ålderspensionen betydligt mer. Perioden fram till 2016 ökar den från dagens 50 Mkr till 65 Mkr.

Stenungsund är en kommun som ökar sin befolkning relativt mycket varje år och därmed är det en större kommun som ska betala av den skuld som upparbetats när kommunen var mindre.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pensionskostnad, Mkr	68	65	64	57	71	74
Pensionskostnad/skatter och bidrag	6,1 %	5,7 %	5,6 %	5,5 %	5,5 %	5,6 %
Pensionsskuld, Mkr	45	50	56	58	61	64
Ansvarsförbindelse, Mkr	513	518	516	504	504	503

Finansiella risker

Kommunens finanspolicy reglerar inom vilka löptider räntebindningarna ska ligga. Den skall ligga inom 1-3 år. 2012 ligger den på 1,9 år.

LÅNEPORTFÖLJ

ff	Snittränta	Lånebelopp	%	enligt Policy, max
<1 år	2,59 %	110 000 000	29 %	50%
1-2 år	3,89 %	35 000 000	9 %	30%
2-3 år	4,86 %	70 000 000	19 %	30%
3-4 år	4,13 %	70 000 000	19 %	30%
4-5 år	4,70 %	20 000 000	5 %	30%
5>	3,44 %	70 000 000	19 %	30%
S:A	3,69 %	375 000 000	100 %	

Under 2012 gjordes en konkurrensutsättning av alla rörliga lån vilket medförde att samtliga lån hos Nordea amorterades av och lånen togs istället upp hos Kommuninvest. Under året har också en amortering skett med 75 Mkr. Per den sista december har kommunen lån hos Kommuninvest och SEB.

Lån fördelade per kreditgivare

Kommuninvest	325 Mkr	87 %
SEB	50 Mkr	13 %

Internbank

Kommunen hanterar lånen för SEMAB och de lånar av kommunen till årlig snittränta + 20 räntepunkter. Räntan justeras årligen.

Ekonomisk analys koncernen

I kommunens koncernredovisning ingår Stenungsunds kommun, Stenungsundshem AB, Stenungsunds Energi och Miljö AB och Stiftelsen Stenungsunds Fjärrvärme.

RESULTATANALYS

Resultatet för koncernen uppgår till 45,0 Mkr. Koncernens intäkter har ökat med ca 1,5 %. Det är bolagen som står för intäktsökningen eftersom kommunens intäkter minskade med 1,2 Mkr.

Kostnadsökningen för koncernen var 3,8 % och för kommunen 3,3 %.

Försäljningar mellan kommunen och bolagen består till största delen av vatten från kommunen till bolagen, ca 3,2 Mkr, hyror från Stenungsundshem till kommunen, ca 18,7 Mkr, och fjärrvärme från SEMAB till kommunen och Stenungsundshem, ca 16,2 Mkr.

Dessutom har kommunen fått in ränteintäkter på 3,9 Mkr på sin utlåning till SEMAB.

Finansnettot är i stort sett oförändrat jämfört med 2011. Låneskulden har amorterats ned med 110,7 Mkr, vilket kunde göras på grund av att investeringsnivån endast uppgick till 80,1 Mkr.

KONCERNFÖRETAGEN

Stenungsunds kommun

Stenungsunds kommuns huvudsakliga verksamhet är utbildning och omsorg, det vill säga grundskola, gymnasieskola, barnomsorg, äldreomsorg, hemsjukvård och individ- och familjeomsorg. Övriga verksamheter är bland annat kultur och fritid, samhällsplanerings-

frågor, räddningstjänst samt drift och underhåll av gator och vägar.

Kommunen är delägare i ett antal företag.

Stenungsundshem AB

Stenungsundshem grundades 1935. Stenungsundshem äger och förvaltar bostäder och lokaler i Stenungsund och är kommunens största fastighetsägare. Samtliga fastigheter ligger i Stenungsunds kommun.

Stenungsunds Energi & Miljö AB, SEMAB

SEMAB producerar och distribuerar fjärrvärme inom Stenungsunds kommun. Verksamheten sker i nära samarbete med Stiftelsen Stenungsunds Fjärrvärme.

Stiftelsen Stenungsunds Fjärrvärme

Stiftelsen Stenungsunds Fjärrvärme producerar fjärrvärme inom Stenungsunds kommun. Leverantör av fjärrvärme är sedan 2001-07-01 Stenungsunds Energi & Miljö AB.

SAMÄGDA FÖRETAG

Stenungsunds kommun har ett antal samägda företag där kommunen saknar betydande inflytande.

Kommuninvest AB

Kommuninvest är ett kreditmarknadsbolag som ägs av de svenska kommuner och landsting som är medlemmar i bolaget. Bolaget arbetar för att ge sina medlemmar utlåning och rådgivning. Stenungsunds kommun har varit medlem i Kommuninvest sedan 2007 och äger 0,43 % av bolaget.

Renova AB

Renova erbjuder produkter och tjänster inom återvinning och avfall. Företaget ägs av Ale, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Mölndal, Partille, Tjörn, Stenungsund, Öckerö och Lerums kommuner. Stenungsunds ägarandel är 1,5 %.

Kommunen

	2011	2012
Omsättning, Mkr	1 415,0	1 443,4
Årets resultat, Mkr	30,2	33,6
Soliditet, %	-12,9	-10,3
Antal årsarbetare, inkl timavlönade	2 066	2 079

Stenungsundshem AB

	2011	2012
Ägarandel, %	100	100
Omsättning, Mkr	161,0	165,5
Årets resultat, Mkr	7,1	8,4
Soliditet, %	30,2	32,1
Antal årsarbetare	24	24

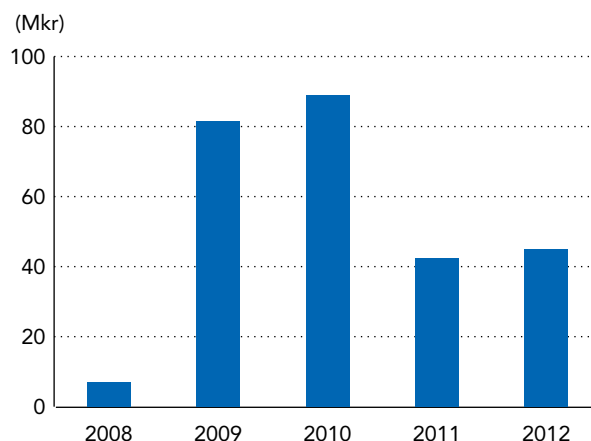
SEMAB

	2011	2012
Ägarandel, %	100	100
Omsättning, Mkr	41,1	44,2
Årets resultat, Mkr	6,6	4,3
Soliditet, %	12,1	15,0
Antal årsarbetare	7	7

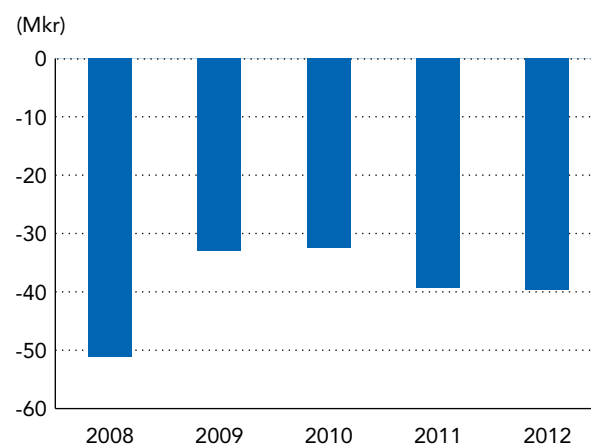
Stiftelsen Stenungsunds Fjärrvärme

	2011	2012
Ägarandel, %	100	100
Omsättning, Mkr	2,1	2,0
Årets resultat, Mkr	0,0	0,0
Soliditet, %	85,5	85,4
Antal årsarbetare	-	-

Årets resultat, koncernen (Mkr)

Finansnetto, koncernen (Mkr)

Personalredovisning

ARBETSGIVARPOLITISKT PROGRAM

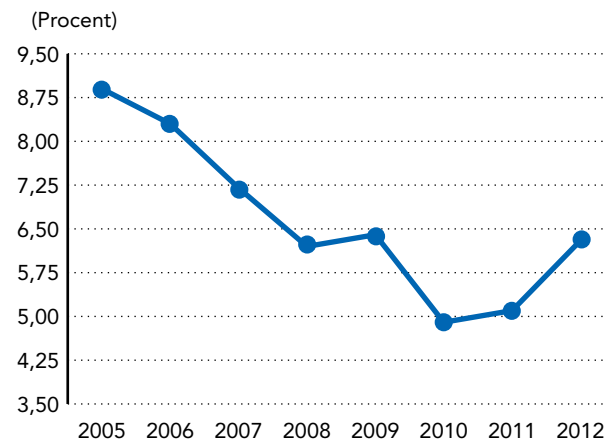
Under året har kommunens personalpolicy reviderats och ett nytt Arbetsgivarpolitiskt program antogs av kommunfullmäktige i maj 2012. Programmet syftar ytterst till att skapa förutsättningar för en bra verksamhet och god medborgarservice. Detta uppnås genom att rekrytera, utveckla, behålla och belöna kompetent personal. Det personalstrategiska arbetet kräver insatser inom ledarskap/medarbetarskap, kompetensförsörjning, jämställdhet och mångfald, lönepolitik samt hälsa och arbetsmiljö.

HÄLSA OCH ARBETSMILJÖ

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron visade under åren 2005-2010 en sjunkande trend. Sedan 2010 har sjukfrånvaron ökat från 4,9 % till 6,3 %. I jämförelse med kommuner inom GR-regionen kan liknande trender ses.

Sjukfrånvaro över tid 2005 -2012

Av den totala sjukfrånvaron var 61,8 % frånvaro 60 dagar eller längre och betraktas då som långtidssjukfrånvaro. Detta är en ökning med 5,8 procentenheter i jämförelse med 2011.

Sjukfrånvaro per kön (procent)

År	2009	2010	2011	2012
Kvinnor	7,1	5,2	5,6	7,0
Män	3,7	3,4	3,2	3,1
Totalt	6,4	4,9	5,1	6,3

Sjukfrånvaron bland kvinnor var 7,0 % att jämföra med 3,1 % bland männen.

Sjukfrånvaro per åldersgrupp

År	2009	2010	2011	2012
-29	6,2	3,2	3,8	4,1
30-49	5,3	4,2	4,9	5,8
50-	7,4	5,8	5,5	7,0
Totalt	6,4	4,9	5,1	6,3

Relaterat till åldersgrupper var sjukfrånvaron högst, 7 %, inom åldersgruppen 50 år och äldre, att jämföra med åldersgruppen 29 år och yngre där sjukfrånvaron var 4,1 %.

Företagshälsovård

Kommunens leverantör av företagshälsovård är Avonova Kinnekullehälsan. De tjänster som nyttjats består i huvudsak av Arbetsmiljöutveckling och Hälsa och rehabilitering. Behovet av tjänsten Hälsoutveckling tillgodoses till största del av den hälsopedagog som finns i kommunen. Räddningstjänst är den verksamhet som nyttjat störst andel av företagshälsovårdens tjänster i samband med de årliga hälsoundersökningar som är lagstadgade. Under våren 2012 avslutades stresshanteringskursen "Balans i livet" som några chefer och medarbetare påbörjade 2011.

Hälsofrämjande arbete

Satsa friskt är ett långsiktigt och strategiskt hälsofrämjande arbete för samtliga kommunanställda på individ-, grupp- och organisationsnivå. Arbetet sker genom generella och riktade satsningar.

Generella satsningar I slutet av 2011 fick alla anställda friskvårdskuponger till ett värde av 500 kr/år, som då delades ut innan årsskiftet men som gällt hela

2012. Under hösten 2012 anordnades tillfällen att prova på tre olika hälsofrämjande aktiviteter.

Riktade satsningar har under våren 2012 främst bedrivits inom Barn- och utbildning, IFO (avdelning funktionshinder och sociala avdelningen) och Fastighet. Satsningen ägs av chefen men innehållet skraddarsys tillsammans med hälsopedagog efter enhetens behov, intresse och förutsättningar. Alla satsningar sammanställs i enhetens hälsofrämjande strategi, som ofta löper över 1-2-årsperiod med kontinuerlig uppföljning. Det hälsofrämjande arbetet utvecklas successivt och blir allt mer en naturlig del i vardagen, där verksamhets-, grupp- och personlig utveckling prioriteras. Med verktygen dialog, reflektion och upplevelsebaserade övningar kopplat till teori är detta ett betydelsefullt led i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Under hösten 2012 har en partsammansatt arbetsgrupp arbetat med att utveckla en kommungemensam modell för det Systematiska arbetsmiljöarbetet inom Stenungsunds kommun. Arbetsgruppen har haft en extern processledare som gått igenom arbetsmiljölagen, arbetsmiljöförordningen och arbetsmiljöverkets författningssamling avseende både innehåll, metod och struktur. Under 2013 kommer samtliga chefer och fackliga representanter att genomgå utbildning i den framtagna modellen för Systematiskt arbetsmiljöarbete.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Rekrytering

I rekryteringsförfarandet använder sig kommunen i huvudsak av rekryteringsverktyget Offentliga jobb. Detta tillgodoser i huvudsak kommunens rekryteringsbehov men i vissa typer av tjänster har andra rekryteringsvägar använts. Utöver sommarvikariat har 206 tjänster annonserats ut via Offentliga jobb och 3 431 ansökningar har inkommit i webportalen Offentliga Jobb. Vissa specialisttjänster inom Samhällsbyggnad har varit svårrekryterade.

Vid rekrytering av handläggartjänster och chefs-tjänster används personprofilanalyser som ett komplement till intervjun. Analysen ger en bild av en kandidats förväntade beteende i en arbetssituation samt en beskrivning av personens styrkor. Med en genomförd personprofilanalys kan kandidaten matchas med kraven på tjänsten.

Employer Branding

Kommunen har deltagit i GR:s (Göteborgsregionens) Employer Brandingprojekt som syftar till att marknadsföra kommunerna inom GR och göra kommunen till en attraktiv arbetsgivare för alla akademiska yrken som finns inom kommunen. Målsättning för projektet är att skapa arenor för dialog med studenter och ge studenter möjlighet till medvetna val. Projektet bedrivs med stor bredd och utifrån ett långsiktigt perspektiv. Stenungsunds kommun har i uppdrag att marknadsföra sig gentemot högskola och universitet som utbildar lärare.

Introduktionsdag för nyanställda

I början av oktober deltog 54 anställda i en introduktionsdag för nyanställda inom kommunen. Under dagen presenterades den politiska organisationen samt stöd- och servicefunktioner. Under eftermiddagen gjorde deltagarna en rundtur i kommunen.

LEDARSKAP/MEDARBETARSKAP

Chefsstruktur

Inom Stenungsunds kommun fanns 88 chefer på olika nivåer. Av dessa var 14 verksamhetschefer, 7 avdelningschefer, 43 enhetschefer, 17 rektorer och 7 förskolechefer. Avdelningscheferna återfanns inom verksamheterna Stöd och service, Samhällsbyggnad och Barn och utbildning. Utöver dessa chefer finns en kommunchef.

Ledarskapsdagar

Under 2012 har fyra ledardagar genomförts. I huvudsak har innehållet under dessa dagar haft fokus på stöd- och servicefunktionerna i kommunen. Exempel på områden som kommunicerats är lönebildnings- och ekonomifrågor. En av ledardagarna under hösten hade temat Arbetsglädje. Efter föreläsning fick deltagarna arbeta med att definiera vad som skapar arbetsglädje och motivation i den egna organisationen samt komma med förslag till förbättringsområden.

Samverkansavtal

Under 2012 har de fackliga organisationerna och arbetsgivaren tecknat ett nytt Samverkansavtal. Innan sommaren hade samtliga chefer och fackliga företrädare en gemensam utbildningsdag under temat Samverkan i Stenungsund. Totalt genomfördes fem utbildningsdagar.

Hälsofrämjande ledarskap

I kommunens Samverkansavtal är hälsa ett centralt begrepp med syfte att skapa förutsättningar för ett långsiktigt hållbart arbetsliv. Under ledning av extern konsult har en arbetsgrupp bestående av chefer från samtliga verksamheter påbörjat arbete med att utforma riktlinjer för ett hälsofrämjande ledarskap. Detta handlar såväl om att kommunen chefer skall vara goda förebilder som att chefer skall kunna hantera sin egen arbetssituation och balansen mellan arbete och fritid.

25-årsjubileum

Firande av medarbetare med 25 års anställning i kommunen ägde rum den 21 november vid middag på Jordhammars Herrgård, dit 42 jubilarer bjöds in. De uppvaktades med modevisning, tal, presenter och diplom.

LÖN

Löneöversyn 2012

Enligt centrala löneavtal skall ny lön gälla från och med 1 april. Årets löneöversyn motsvarade löneökningar med 4,0 %. Budgeterad kostnad för löneökningar var 3 %. Orsaken till högre löneökningkostnad var det läraravtal som tecknades under hösten 2012, vilket garanterade lärarorganisationerna ett utfall som lägst motsvarade 4,2 %. I syfte att utjämna osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män gjordes en satsning på kvinnliga enhetschefer inom verksamheterna vård och äldreomsorg samt individ och familjeomsorg.

Personal

Personalstatistiken baseras på uppgifter vid mättidpunkten den 1 november och avser såväl tillsvidare som visstidsanställd personal. Personalkostnader avser kalenderår och innefattar även timavlönade.

Anställda - tillsvidare och visstid

Antalet anställda har ökat från 2 068 till 2 073 personer från föregående år. Av de 2 073 anställda var 1 913 tillsvidareanställda, vilket är en ökning med 4 personer från år 2011. 803 medarbetare (40,2 %) fanns inom Barn och utbildning och 380 medarbetare (17,2 %) fanns inom Vård- och äldreomsorg.

Anställda per verksamhet

Verksamhet	Antal	Åa	Andel
Stöd och service	60	58,2	3,1%
Samhällsbyggnad	121	115,4	6,1%
Räddningstjänst	15	15,0	0,8%
Fritid	31	28,9	1,5%
Kultur	47	38,9	2,0%
Individ- och familjeomsorg	339	296,1	15,6%
Vård- och äldreomsorg	380	326,6	17,2%
Barn och utbildning	803	763,4	40,2%
Nösnäsgymnasiet	156	147,0	7,7%
Måltid	68	62,9	3,3%
Kompetens och utveckling	49	45,1	2,4%
Övrig verksamhet	4	3,6	0,2%
Totalt	2 073,0	1 901,1	100,0%

Sysselsättningsgrad

Av kommunens anställda arbetade 1 439 medarbetare (69,4 %) heltid. 427 medarbetare (20,6 %) hade en sysselsättningsgrad mellan 75 och 99 % och 119 medarbetare (5,7 %) hade en sysselsättningsgrad mellan 51 och 75 %. Resterande 87 medarbetare (4,2 %) hade en sysselsättningsgrad 50 % eller mindre. Av de som arbetade deltid var 92,3 % kvinnor. Av kommunens anställda har 116 kvinnor och 12 män en sysselsättningsgrad som är under 70 %. Totalt motsvarar detta 6,2 % av kommunens anställda.

Ålder och pensionsavgångar

Medelåldern bland kommunens anställda har minskat från 48 år till 47 år mellan år 2011 och 2012. Flest andel medarbetare, 50,6 %, fanns i åldersspannet 30-49 år och endast 9,3 % var 29 år eller yngre.

I den kartläggning som gjorts för perioden 2013 till 2022 framgår det att 587 personer (30,7 %) har gått i pension år 2022, antaget att pensionsavgången sammanfaller med det år då medarbetaren fyller 65 år. I kartläggningen framgår att 23 av dessa personer har valt att kvarstå i anställning efter att de har fyllt 65 år. Flest pensionsavgångar återfinns inom grupperna chefer (36 av 92), grundskollärare (79 av 256), undersköterskor (80 av 289) och gymnasielärare (45 av 123).

Under 2012 gick 46 personer i pension.

Könsfördelning

Av kommunens medarbetare var 83,5 % kvinnor. Fördelningen av kvinnor och män varierar stort mellan verksamheter. Högst andel kvinnor fanns inom verksamheterna Individ- och familjeomsorg (87,0 %) och Vård- och äldreomsorg (98,7 %). Högst andel män fanns inom Räddningstjänst (93,3 %).

PERSONALKOSTNADER

Redovisningen avser kostnader för all personal oavsett anställningsform samt kostnader för arvoden till förtroendevalda.

Löner och arvoden

Kostnader för löner och arvoden inklusive personalomkostnader uppgick till 807,2 Mkr att jämföra med 779,7 Mkr för år 2011. Detta motsvarar en kostnadsökning med 27,5 Mkr.

Kostnad för löner och arvoden

	2009	2010	2011	2012
Arvoden	3,8	3,7	5	4,6
Löner	546,3	557	595	616,5
Personalomkostnader	167	170,2	179,7	186,1
Totalt	719,1	730,9	779,7	807,2

Den procentuella löneökningskostnaden (exklusive personalomkostnader) mellan år 2011 och 2012 motsvarar 3,7 % att jämföra med ökningen om 6,8 % mellan år 2010 och 2011.

Arvoden till de förtroendevalda har minskat med 0,4 Mkr sedan 2011. Ökningen 2011 förklarades av fler sammanträdes- och utbildningsdagar i samband med ny mandatperiod. Den tillfälliga höjningen har nu normaliserats.

Kostnad för semester- och övertidsskuld

Semester- och övertidsskuld består av ej uttagen semester samt ej uttagen ersättning för arbetad övertid. Skulden har ökat med 3 Mkr från föregående år. Av den totala skulden 50 Mkr utgjorde 48,3 Mkr ej uttagen semester att jämföra med 2011 då semesterlöneskulden motsvarade 47 Mkr. Den ökning av skulden som skett mellan år 2011 och 2012 kan ses som effekt av årliga löneökningar samt färre antal uttagna semesterdagar.

Kostnad för pensioner

Kommunens totala pensionsskuld uppgick till 517,5 Mkr. Genom centrala löneavtal har kommunens anställda rätt till tjänstepension grundad på anställning hos arbetsgivaren.

Förtroendevalda erhåller pension enligt kommunens reglemente om pensioner till förtroendevalda. Rätten till pension förutsätter att arbetsinsatsen är fastställd till minst 40 procent av heltid och omfattar minst en mandatperiod. Pensionen samordnas med eventuell inkomst av tjänst. För närvarande har sex förtroendevalda rätt till pension enligt gällande reglemente.

Räkenskaper

...

Resultaträkning

(mkr)	Koncernen			Kommunen		
	2011	2012	Not	2011	2012	Not
Verksamhetens intäkter	458,7	464,7	1	298,3	297,1	1
Verksamhetens kostnader	-1 395,9	-1 448,4	2	-1 314,2	-1 357,5	2
Jämförelsestörande poster	-	21,5	3	-	21,5	3
Avskrivningar	-92,7	-94,9		-56,4	-59,7	4
Verksamhetens nettokostnader	-1 029,9	-1 057,1		-1 072,3	-1 098,6	
Skatteintäkter	1 025,3	1 040,5		1 025,3	1 040,5	5
Generella statsbidrag	91,4	105,8		91,4	105,8	6
Finansiella intäkter	3,0	2,0		8,3	7,5	7
Finansiella kostnader	-42,4	-41,6		-22,4	-21,7	8
Resultat före skatt och extraordinära poster	47,4	49,6		30,2	33,6	
Uppskjuten skatt	-4,9	-3,1		-	-	
Årets resultat	42,5	46,5		30,2	33,6	

Kassaflödesanalys

(mkr)	Koncernen			Kommunen		
	2011	2012	Not	2011	2012	Not
LÖPANDE VERKSAMHET						
Intäkter totalt	1 578,4	1 634,5		1 423,2	1 450,9	
Kostnader totalt	-1 438,3	-1 493,1		-1 336,6	-1 357,6	
Ej likvidpåverkande poster	8,0	8,5		13,4	12,5	9
Förändring omsättningstillgångar	-21,6	-3,2		-21,2	-2,8	
Förändring kortfristiga skulder	-33,6	14,3		-23,1	12,1	
Verksamhetsnetto	92,9	161,0		55,7	115,1	
INVESTERINGAR						
Förvärv av materiella tillgångar	-111,0	-88,0		-76,2	-75,7	
Försäljning av materiella tillgångar	2,0	4,0		-	-	
Investeringsbidrag	6,6	2,7		6,6	2,7	
Förvärv av finansiella tillgångar	-0,8	-0,1		-0,8	-0,1	
Försäljning av finansiella tillgångar	-	1,3		-	1,3	
Investeringsnetto	-103,2	-80,1		-70,4	-71,8	
FINANSIERING						
Långfristig upplåning	25,0	-		25,0	-	
Amortering	-5,0	-110,6		-	-75,0	
Övrig minskning av långfristiga skulder	-	-		-0,3	-2,8	
Minskning av långfristiga fordringar	-	-		-	4,0	
Finansnetto	20,0	110,6		24,7	-73,8	
Förändring av likvida medel	9,7	-29,7		10,0	-30,5	
Likvida medel vid årets början	81,4	91,1		79,9	89,9	
Likvida medel vid årets slut	91,1	61,4		89,9	59,5	

Balansräkning

(mkr)	Koncernen			Kommunen		
	2011	2012	Not	2011	2012	Not
TILLGÅNGAR						
Materiella anläggningstillgångar	1 771,9	1 757,8		797,9	808,6	10
Finansiella anläggningstillgångar	11,1	10,8		148,1	142,8	11
Summa anläggningstillgångar	1 783,0	1 768,6		946,0	951,4	
Förråd och lager	0,5	0,5		0,2	0,2	
Kortfristiga fordringar	112,1	113,3		102,3	103,1	12
Kassa och bank	91,1	61,4	4	89,9	59,5	13
Exploateringsområden	43,8	45,8		43,8	45,8	
Summa omsättningstillgångar	247,5	221,0		236,2	208,6	
SUMMA TILLGÅNGAR	2 030,5	1 989,6		1 182,2	1 160,0	
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Ingående eget kapital	444,4	104,0		199,8	-152,9	
Förändring eget kapital	-382,9	-		-382,9	-	
Årets resultat	42,5	46,5	5	30,2	33,6	
Summa eget kapital	104,0	150,5		-152,9	-119,3	
Avsättning pensioner	557,8	567,8		557,8	567,8	14
Övriga avsättningar	12,1	11,0		3,6	3,5	15
Summa avsättningar	569,9	578,8		561,4	571,3	
Långfristiga skulder	1 104,6	994,0	6	523,1	445,3	16
Kortfristiga skulder	252,0	266,3		250,6	262,7	17
Summa skulder	1 356,6	1 260,3		773,7	708,0	
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	2 030,5	1 989,6		1 182,2	1 160,0	
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER						
Ansvarsförbindelser	0,2	0,2	7	-	-	
Borgensåtaganden	110,0	120,7		569,0	544,0	18
Operationella hyres- och leasingavtal	74,4	60,6		154,6	130,9	19
Fastighetsinteckningar	128,3	128,3		-	-	

Noter Kommunen

	2011	2012
Not 1		
Verksamhetens intäkter		
Avgifter och hyror	99,6	103,8
Bidrag	51,8	51,1
Tomtförsäljning	5,7	1,4
Övriga intäkter	141,2	140,7
Summa	298,3	297,1
Not 2		
Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	-790,0	-821,5
Pensionskostnader	-64,5	-66,7
Bidrag	-53,4	-40,6
Externhyror	-37,1	-37,5
Köpta tjänster	-260,9	-275,6
Material samt övriga kostnader	-108,3	-115,5
Summa	-1 314,2	-1 357,5
Not 3		
Jämförelsestörande poster		
Återbetalning AFA 2007-2008	-	21,5
Summa	-	21,5
Not 4		
Avskrivningar		
Verksamhetsfastigheter	-26,8	-28,4
Fastigheter för affärsverksamhet	-8,5	-8,6
Publika fastigheter	-4,1	-4,6
Fastigheter för annan verksamhet	-0,3	-0,3
Maskiner och inventarier	-15,1	-16,1
Finansiell leasing	-1,6	-1,7
Summa	-56,4	-59,7
Not 5		
Skatteintäkter		
Preliminär skatteintäkt	1 004,2	1 029,2
Prognostiserad slutavräkning		
innevarande år	17,6	11,1
Definitiv slutavräkning föregående år	3,5	0,2
Summa	1 025,3	1 040,5
Not 6		
Generella statsbidrag		
Bidrag inkomstutjämning	80,4	88,9
Avgift kostnadsutjämning	-40,4	-26,3
Regleringsbidrag	24,8	12,0
Fastighetsavgift	37,6	40,4
Kostnadsutjämning för LSS	-11,0	-9,2
Summa	91,4	105,8
Not 7		
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter från koncernbolag	3,9	3,9
Övriga ränteintäkter	2,4	1,2
Aktieutdelning	1,3	1,3
Borgensavgift	0,7	1,1
Summa	8,3	7,5

	2011	2012
Not 8		
Finansiella kostnader		
Förändring diskonteringsränta		
pensionsskuld	-3,2	-
Räntor på lån	-16,9	-14,6
Räntekostnader på pensionsskuld	-1,1	-6,7
Övriga finansiella kostnader	-1,2	-0,4
Summa	-22,4	-21,7
Not 9		
Ej likvidpåverkande poster		
Pensionsskuld förändring inkl skatt	10,3	10,0
Nedskrivningar	3,1	2,5
Summa	13,4	12,5
Not 10		
Materiella anläggningstillgångar		
Mark och byggnader		
Ingående anskaffningsvärde	1 206,8	1 256,4
Årets investeringar	54,4	55,2
Försäljningar utrangeringar	-4,8	-14,0
Utgående anskaffningsvärde	1 256,4	1 297,6
Ingående avskrivningar	-498,1	-536,1
Årets avskrivningar	-39,6	-41,9
Avskrivning på försäljning /utrangering	1,6	12,0
Utgående avskrivningar	-536,1	-566,0
Summa mark och byggnader	720,3	731,6
Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	247,8	263,0
Årets investeringar	15,2	17,8
Försäljningar utrangeringar	-	-21,1
Utgående anskaffningsvärde	263,0	259,7
Ingående avskrivningar	-168,7	-185,5
Årets avskrivningar	-16,8	-17,8
Avskrivning på försäljning /utrangering	-	20,6
Utgående avskrivningar	-185,5	-182,7
Summa maskiner och inventarier	77,5	77,0
Summa materiella anläggningstillgångar	797,9	808,6
Not 11		
Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier och andelar		
Stenungsundshem AB	35,7	35,7
Stenungsunds Energi och Miljö AB	0,2	0,2
Kommuninvest	4,5	4,5
Renova AB	2,9	2,9
Västtrafik AB	1,3	-
Fjärrvärmestiftelsen, grundfondskapital	0,4	0,4
Summa aktier o andelar	45,0	43,7

	2011	2012
Långfristiga fordringar inom koncernen	101,0	96,0
Bostadsrätter	0,9	0,9
Övriga långfristiga fordringar	1,2	2,2
Summa	148,1	142,8
Not 12		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	16,8	15,1
Kortfr. fordringar inom koncernen	2,4	2,5
Interimsfordringar	26,5	30,1
Övriga fordringar	12,2	10,6
Upplupna skatteintäkter	44,5	44,8
Summa	102,3	103,1
Not 13		
Kassa o bank		
Bankkonton	5,3	1,8
Koncernkonto	84,6	57,7
Summa	89,9	59,5
Not 14		
Avsättningar för pensioner		
Ingående avsättning, inkl löneskatt	32,6	44,5
Pensionsutbetalningar	-1,5	-1,5
Nyintjänad pension	6,9	4,3
Ränte- och basbeloppsuppräknung	1,1	1,9
Förändring löneskatt	2,2	1,1
Förändring diskonteringsräntan	3,2	-
Utgående avsättning	44,5	50,3
Ansvarsförbindelse för pensioner		
Ingående avsättning, inkl löneskatt	466,5	513,3
Pensionsutbetalningar	-17,3	-17,7
Ränte- och basbeloppsuppräknung	11,6	20,5
Övrigt	14,9	0,6
Förändring diskonteringsräntan	29,2	-
Förändring löneskatt	8,4	0,8
Utgående avsättning	513,3	517,5
Summa avsättning pensioner	557,8	567,8
Specifikation		
Intjänad pensionsrätt	309,9	315,9
Förmånsbestämd ålderspension	28,8	32,0
Särskild avtals-/ålderspension	2,0	3,3
Pension till efterlevande	6,4	5,8
PA-KL pensioner	83,7	81,4
Förtroendevalda	3,0	4,0
Livränta	15,0	14,5
Löneskatt	109,1	110,9
Summa avsättning pensioner	557,8	567,8
Aktualiseringsgrad	81 %	82 %
Not 15		
Övriga avsättningar		
Avsättning för återställning av deponi	3,6	3,5
Summa övriga avsättningar	3,6	3,5

	2011	2012
Not 16		
Långfristiga skulder		
Skulder till banker, kreditinstitut m fl	450,0	375,0
Periodiserade anläggningsavgifter	65,8	64,9
Övriga långfristiga skulder	7,3	5,4
Summa	523,1	445,3
Not 17		
Kortfristiga skulder		
Kortfristiga skulder inom koncernen	47,2	40,9
Leverantörsskulder	50,9	56,6
Semesterlöneskuld	47,1	50,0
Personalens skatter och avgifter	12,7	15,2
Löneskatt	6,5	8,0
Upplupna kostnader, förutbetalda intäkter	83,2	88,8
Övrigt	3,0	3,2
Summa	250,6	262,7
Not 18		
Borgensåtaganden		
Stenungsundshem AB	459,0	423,3
Renova AB, pensionsförpliktelser	0,9	0,9
Småhus, statliga bostadslån	0,6	0,4
Bostadsrättsföreningar	99,8	99,4
Övriga föreningar	3,7	20,0
Kommuninvest	5,0	-
Summa	569,0	544,0
Not 19		
Operationella hyres- och leasingavtal		
Framtida hyresavgifter fastigheter		
- som förfaller inom ett år	31,4	30,4
- som förfaller inom två till fem år	65,7	47,1
- som förfaller senare än fem år	39,5	34,8
Summa hyresavgifter fastigheter	136,6	112,3
Framtida leasing /hyresavgifter övrigt		
- som förfaller inom ett år	10,0	9,2
- som förfaller inom två till fem år	8,0	9,4
- som förfaller senare än fem år	-	-
Summa övriga leasing/hyresavgifter	18,0	18,6
Summa	154,6	130,9

Noter Koncernen

	2011	2012
Not 1		
Verksamhetens intäkter		
Avgifter och hyror	255,3	265,3
Bidrag	52,0	51,2
Tomtförsäljning	6,0	1,4
Övriga intäkter	145,4	146,8
Summa	458,7	464,7
Not 2		
Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	-809,7	-840,6
Pensionskostnader	-65,0	-66,7
Bidrag	-53,0	-40,6
Externhyror	-21,1	-20,8
Köpta tjänster	-300,7	-318,4
Material samt övriga kostnader	-146,4	-161,3
Summa	-1 395,9	-1 448,4
Not 3		
Jämförelsestörande poster		
Återbetalning AFA 2007-2008	-	21,5
Summa	-	21,5
Not 4		
Likvida medel		
Koncernkonto	85,1	57,7
Bank	6,0	3,7
Summa	91,1	61,4
Not 5		
Årets resultat		
Affärsdrivande verksamheter	-0,7	2,9
Skattefinansierade verksamheter	30,9	30,6
Koncernbolag	12,3	13,0
Summa	42,5	46,5
Not 6		
Långfristiga skulder		
Skulder till banker, kreditinstitut mfl	1 031,5	923,7
Övriga långfristiga skulder	73,1	70,3
Summa	1 104,6	994,0
Not 7		
Ansvarsförbindelse		
Stenungsundshem AB, FASTIGO	0,2	0,2
Summa	0,2	0,2

Redovisningsprinciper

Tillämpade uppställningar och redovisningsprinciper överensstämmer i huvudsak med Kommunal Redovisningslag (KRL). Kommunen följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.

Stenungsunds kommun följer inte KRL när det gäller pensionsförmåner som intjänats före 1998. Se nedan under Pensionsskuld.

Leasing Som finansiell leasing redovisas leasingavtal med en avtalstid överstigande tre år och som uppgår till betydande värde. De redovisas i balansräkningen som materiell anläggningstillgång och långfristig skuld.

Övriga leasingavtal inom kommunen redovisas som operationella leasingavtal, då avtalstiden för fordonleasing aldrig överstiger tre år och de övriga leasingavtalens värde bedöms som ringa i förhållande till balansomslutningen. Hela kostnaden redovisas som rörelsekostnad.

Samtliga avtal avseende hyra av fastigheter klassificeras som operationella då de ekonomiska riskerna och fördelarna med ägandet i allt väsentligt inte övergår till kommunen.

Va-anläggningsavgifter redovisas som en långfristig skuld och intäkten periodiseras och fördelas på 25 år. Kostnaden för va-anläggningar redovisas som anläggningstillgång och skrivs av enligt plan.

Exploateringsmark klassificeras som omsättningstillgång om avsikten är att sälja marken. Kostnaden för marken och övriga kostnader som är nödvändiga för att marken ska kunna säljas ingår i anskaffningsvärdet. Försäljning av tomter redovisas som driftsintäkt och ej sålda tomter redovisas som omsättningstillgång.

Mark inom ett exploateringsområde som utgör allmän plats, t ex huvudgator, parker mm, där kommunen ska vara slutlig ägare, redovisas som anläggningstillgång. Gatukostnadsersättningar redovisas som exploateringsbidrag.

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet minskat med planliga avskrivningar, investeringsbidrag och eventuella nedskrivningar. Lånekostnader inräknas inte i anläggningstillgångens anskaffningsvärde. De redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet för den period de hänförs till.

Investeringar som aktiveras som anläggningstillgång har som princip haft ett anskaffningsvärde över 20 000 kr samt en ekonomisk livslängd överstigande tre år.

Jämförelsestörande poster redovisas i not. Händelser som anses viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder betraktas som jämförelsestörande.

Avskrivningar beräknas på anskaffningsvärdet minskat med investeringsbidrag och påbörjas månaden efter

anskaffning skett. För byggnader etc påbörjas avskrivning efter färdigställandet. Avskrivningar görs planerligt med rak nominell metod och avskrivningstidens längd följer i huvudsak Kommunförbundets rekommendation, men med en egen bedömning av livslängden.

Ingen omprövning av avskrivningstider har gjorts under året.

Pensionsskuld Enligt KRL 5 kap 4§ ska pensionsförpliktelser som tjänats in före år 1998 inte tas upp som skuld eller avsättning. Stenungsunds kommun har from 2005 redovisat en del av ansvarsförbindelsen som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen. I bokslutet 2011 lyftes hela skulden in i balansräkningen och from 2012 redovisas de årliga förändringarna av pensionsavsättningarna bland verksamhetens kostnader och finansiella kostnader i resultaträkningen.

Kommunen betalar ut hela den så kallade individuella delen till de anställda. Den individuella delen redovisas som en kortfristig skuld i bokslutet och betalas ut under efterföljande år. KPA:s beräkning har använts för att ta fram skuldens storlek.

Avsättning av ålderspension och efterlevandepension för förtroendevalda har beräknats tom 31/12 2012. Avsättningen och ansvarsförbindelsen avseende förtroendevalda finns med i balansräkningen.

Periodisering av skatteintäkter sker i enlighet med rekommendation nr 4.2 från RKR. För den preliminära slutavräkningen 2012 har Stenungsunds kommun använt sig av SKLs prognos i december 2012.

Koncernkonto Koncernens tillgångar placerade i koncernkonto redovisas som likvida medel i kommunen. De kommunala bolagens andel redovisas som kortfristig skuld i kommunen och som kortfristig fordran i respektive bolag.

Den sammanställda redovisningen är ett sammandrag av kommunens och dotterföretagens resultat- och balansräkningar.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Kommunens bokförda värde på aktier i dotterbolagen elimineras mot eget kapital i respektive dotterbolag. Enbart ägda andelar av dotterbolagens tillgångar och skulder respektive intäkter och kostnader tas med.

Koncernbolagens obeskattade reserver har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförs till eget kapital. Eventuell uppskjuten skatt redovisas under avsättningar.

Driftredovisning

RESULTATET I FÖRHÅLLANDE TILL BUDGET

Resultatet uppgår till 33,6 Mkr vilket är 26,3 Mkr bättre än budget. Det finns många orsaker till överskottet och verksamheterna presenterar mer genomgripande sina resultat längre fram i dokumentet.

ÖVERGRIPANDE

”Kommunövergripande” innehåller bl a Kommunstyrelsens anslag för oförutsett samt budgetanslag för volymökningar, kostnader för pensioner, arbetsgivaravgifter mm. Den positiva avvikelser på 21,0 Mkr beror i första hand på återbetalning från AFA Försäkring avseende premier för avtalsgruppsjukförsäkring för åren 2007 och 2008. Återbetalningen uppgår till 21,5 Mkr.

VERKSAMHETEN

Verksamheterna har en mycket god överensstämmelse med budget och avvikelser gentemot budget är positiv med 2,5 Mkr.

Den så kallade kärnverksamheten som bedrivs av de enheter som ligger under de fyra utskotten, har separata redovisningar längre fram i detta dokument.

Av de olika utskotten var det Bildningsutskottet och Sociala utskottet som hade lägst budgetavvikelse. Sociala utskottet 1,0 % och Bildningsutskottet -0,9 %. Största avvikelsern hade Samhällsbyggnadsutskottet 9 %. Det skall tilläggas att de taxefinansierade enheterna är inräknade i beloppen.

Mkr	Ram	Avvikelser	%
Personal- och ekonomiutskottet	40,3	-2,2	-5,3
Sociala utskottet	386,9	3,9	1,0
Samhällsbyggnadsutskottet	88,3	8,2	9,3
Bildningsutskottet	586,8	-5,3	-0,9

ÖVRIGA KOSTNADER OCH INTÄKTER

En övrig post är ”Avskrivning och internränta”. Här beror den positiva avvikelsern på att investeringar inte har blivit klara under året och därmed har budgeterade interna kapitalkostnader varit för högt.

Både utfallet på skatteintäkterna och finansnettot stämmer väl överens med budget.

Mkr	Budget 2012	Bokslut 2012	Budget- avvikelse
Politisk verksamhet	-8,6	-8,6	0,0
Kommunövergripande	-39,9	-19,0	21,0
Personal- och ekonomiutskottets ansvarsområde			
Stöd och service	-40,3	-42,4	-2,2
Sociala utskottets ansvarsområde			
Individ- och familjeomsorg	-191,7	-195,1	-3,4
Vård och Äldreomsorg	-195,2	-187,9	7,3
Samhällsbyggnadsutskottets ansvarsområde			
Måltid	-30,3	-29,8	0,5
Räddningstjänst	-12,2	-11,6	0,6
Samhällsbyggnad	-35,4	-33,3	2,1
- Bostadsanpassning	-4,1	-2,9	1,2
- Kollektivtrafik/Färdtjänst	-6,3	-3,9	2,4
- Fastighetsförvaltningen	0,0	-1,1	-1,1
- Tomtförsäljning	0,0	-2,1	-2,1
Avgiftsfinansierad verksamhet			
Vatten och avloppsenheten	0,0	0,8	0,8
Renhållning	0,0	1,6	1,6
Bildningsutskottets ansvarsområde			
Barn och utbildning	-409,7	-411,5	-1,8
Fritid	-27,9	-28,4	-0,5
Kompetens och utveckling	-14,3	-14,7	-0,3
Kultur	-25,9	-25,6	0,2
Gymnasieverksamheten	-109,0	-112,0	-3,0
Kalkylerad kapitalkostnad	85,1	88,6	3,5
Avskrivningar	-58,0	-59,7	-1,7
Nettokostnad	-1 123,8	-1 098,6	25,2
Skatter och finansiella kostnader			
Skatte- och statsbidragsintäkter	1 145,8	1 146,3	0,5
Finansnetto	-14,8	-14,2	0,6
Årets resultat	7,3	33,6	26,3

Investeringsredovisning

Mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Personal- och ekonomiutskottets ansvarsområde			
<i>Stöd och service</i>			
- E-strategi	3,0	1,5	1,5
- Övrigt	3,8	2,3	1,5
Sociala utskottets ansvarsområde			
Individ- och familjeomsorg	0,9	0,5	0,4
Vård och Äldreomsorg	1,9	0,7	1,2
Samhällsbyggnadsutskottets ansvarsområde			
<i>Större investeringsobjekt</i>			
- Spekeröds förskola	23,6	20,4	3,2
- Hallerna förskola/skola	8,0	2,0	6,0
- Upprustning B-plan Nösås	2,8	0,3	2,5
- Ombyggnad kök Kopperskolan	4,5	4,4	0,1
- Ombyggnad kök Bergsv. förskola	3,1	3,2	-0,1
- Omb. lokaler Folkvandvården	10,0	1,4	8,6
- Skateboardramp	5,1	5,1	0,0
- Projektering ishall/simhall	5,9	4,8	1,1
- övriga större investeringsobjekt	17,2	7,5	9,7
Samhällsbyggnad	17,5	2,5	15,0
Fastighetsförvaltning	15,1	2,6	12,5
Måltid	0,9	1,1	-0,2
Räddning	7,3	1,1	6,2
Taxefinansierad verksamhet			
Vatten & avloppsenheten	20,2	2,9	17,3
Renhållning	1,6	0,1	1,5
Exploateringsområden	-3,5	2,9	-6,4
Bildningsutskottets ansvarsområde			
Fritid	1,8	1,3	0,5
Kultur	1,3	1,2	0,1
Kompetens och utveckling	0,2	0,2	0,0
Gymnasieverksamheten	1,4	1,0	0,4
Skola och barnomsorg	3,0	2,2	0,9
SUMMA	156,5	73,0	83,5

Av investeringsramen på 156,5 Mkr har 73 Mkr förbrukats.

Många större investeringsprojekt har påbörjats och kommer att fortsätta under 2013. T ex ombyggnad av Folkvandvårdens lokaler i kommunhuset som beräknas avslutas under 2013.

I tabellen redovisas endast den del av investeringarna som bokförts under 2012. Vissa av objekten i redovisningen löper över flera år och totalkostnaden är inte den som redovisas i tabellen.

Projektering av ny förskola/skola på Hallerna har påbörjats. Den är på ca 3 000 kvm och beräknas att tas i drift i augusti 2014.

Även projektering av ishall vid Nya Nösås Idrottsområde har påbörjats.

Några projekt som t ex energiinvesteringar har inte kunnat genomföras i den utsträckning som planerats på grund av personalbrist. En tjänst som driftingenjör är nu tillsatt och arbetet med energieffektiviseringar kommer att intensifieras under 2013.

Investeringsmedel för markköp har inte nyttjats under året.

Vid slutet av året invigdes en ny förskola i Spekeröd. Förskolan som är på ca 1 000 kvm innehåller fem avdelningar.

På Nösåsgymnasiet har renovering av B-plan påbörjats.

Tillagningskök i Bergsvägens förskola och Kopperskolan har totalrenoverats och byggts om.

Under året avslutades bygget av skateboardparken. I oktober invigdes parken där ca 500 barn, ungdomar och vuxna deltog.

Under året har ett par större investeringar inom infrastruktur genomförts av vilka särskilt kan nämnas breddning av vägen vid Norums kyrka, ny utfart vid Hogia, byggnation av Badhustorget samt gång- och cykelväg vid Ucklumsvägen. Förutom detta har arbetet med tillgänglighetsanpassning av hållplatser fortsatt.

Verksamhetsberättelser

Politisk verksamhet

Den politiska organisationen i Stenungsunds kommun består av kommunfullmäktige och dess fyra beredningar, kommunstyrelse och dess fyra utskott, två myndighetsnämnder, kommunrevision, fem kommunstämman, tre råd, valnämnd och överförmyndare.

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat är ett underskott på 15 tkr. Noteras att kostnaderna för kommunrevisionen är 100 tkr lägre än budgeterat samtidigt som kostnaderna för sammanträden är högre än budgeterat beroende på framförallt fler sammanträden än planerat främst för personal- och ekonomiutskottet, beredningarna och kommunstyrelsen.

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	318	274	40
Kostnader	-7 033	-9 535	-8 683
- varav Personalkostnader	-5 126	-6 645	-6 162
- varav Lokalkostnader	-262	-297	-360
Netto	-6 715	-9 262	-8 643
Budgetram	7 400	8 450	8 628
Avvikelse	685	-812	-15
Nettokostnadsutveckling	-3%	38%	-7%

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-1 607	-1 477	130
Fullmäktigeberedningar	-841	-963	-122
Kommunrevisionen	-1 004	-915	89
Kommunstyrelsen	-1 733	-1 991	-258
Utskott	-1 596	-1 594	2
Partistöd	-790	-723	67
Myndighetsnämnder	-714	-658	56
Övriga verksamhet	-343	-322	21
Summa	-8 628	-8 643	-15

ÅRETS HÄNDELSER

Under 2012 har en ny budgetprocess införts. Det innebär bland annat att kommunfullmäktige redan i mars fattade beslut om finansiella mål och inriktningsmål och i juni fattades beslut om "Strategisk plan 2013-2015 och budget 2013". I oktober fastställde kommunstyrelsen verksamheternas verksamhetsplaner.

Under 2012 utrustades kommunstyrelsen, samtliga utskott och kommunrevisionen med läsplattor och elektroniska kallelser infördes.

Ett antal seminarier har också genomförts, bland annat informerade kommunrevisionen alla förtroendevalda om revisionens roll. Demokratiberedningen hade ett seminarium om medborgardialog och ett politiskt rådslag för översyn och utvärdering av den politiska organisationen.

En tillfällig visionsberedning tillsattes. Visionsberedningen arbetar med att ta fram en ny och/eller utvecklad vision för Stenungsunds kommun. Fullmäktige beslutade också att tillsätta en tillfällig beredning som kommer att få uppdraget att se hur man kan utveckla landsbygden i Stenungsunds kommun. Resultatet ska presenteras senast oktober 2014.

FRAMTID

Visionsberedningens arbete kommer att fortgå och resultatet kommer att presenteras under 2014. Ambitionen är att utveckla medborgardialogen ytterligare. Rent konkret innebär det bland annat att utveckla de kommunala råden och kommunstämman.

Målet är att de förtroendevalda i kommunfullmäktige ska få elektroniska kallelser, läsplattor och kommunala e-postadresser.

Rutiner för webbpublicering kommer att arbetas fram för att kunna publicera handlingar till kommunstyrelse och kommunfullmäktige på kommunens webbplats.

Kommunövergripande

”Kommunövergripande” innehåller bl a Kommunstyrelsens anslag för oförutsett samt budgetanslag för volymökningar, kostnader för pensioner, arbetsgivaravgifter mm. Här redovisas också avgifter och bidrag till olika förbund och sammanslutningar samt bidrag till olika projekt som kommunen deltar i. Även kommunens folkhälsoarbete redovisas här.

EKONOMISKT RESULTAT

Kommunövergripande visar ett överskott på 21,0 Mkr. Den största avvikelsen ligger under arbetsgivaravgifter och avser en återbetalning från AFA Försäkring avseende premier för avtalsgruppsjukförsäkring för åren 2007 och 2008 på 21,5 Mkr.

En annan orsak är att 1,9 Mkr av volympotten som ursprungligen var på 5,4 Mkr inte utnyttjats, vilket beror på att investeringsvolymen blev lägre än budgeterat.

Semesterlöneskulden ökade med 2,9 Mkr mot budgeterat 2,0 Mkr. Orsaken är en kombination av ökat antal sparade semesterdagar och en ökning av skulden med anledning av ökad lönenivå.

Timlöneskulden, dvs intjänade dagar för OB, timlöner, mm som avser december men betalas i januari, ökade med 1,5 Mkr jämfört med 2011. Orsaken är till största delen julhelgen med många röda dagar.

tkr	Budget	Utfall	Avvikelse
KS oförutsedda	-292	-718	-426
Volympott nya lokalytor	-1 884	0	1 884
Bidrag och projekt	-5 552	-5 457	95
Personalrelaterat	-6 125	-5 866	259
Semesterlöneskultsförändring	-2 000	-2 967	-967
Förändring skuld timlöner	0	-1 498	-1 498
Utbetalning pensioner	-57 630	-62 912	-5 282
Avsättning pensioner	-2 192	-3 281	-1 089
Arbetsgivaravgifter	-187 001	-164 116	22 885
PO-pålägg från verksamheten	222 747	227 842	5 095
Summa	-39 929	-18 973	20 956

BIDRAG OCH PROJEKT

Kommunen är med i ett antal förbund och sammanslutningar varav Göteborgsregionen och Sveriges kommuner och landsting är de största.

Kommunen har avtal med Södra Bohuslän Turism AB som driver kommunens turistbyrå.

Kommunens folkhälsoarbete finansieras gemensamt av de två avtalsparterna Stenungsunds kommun och Västra Götalandsregionen (Hälso- och sjukvårdsnämnd 4 =HSN4) enligt avtal om Folkhälsoarbete. Vardera parten svarar för hälften av folkhälsobudgeten. Kostnaden för tjänsten som utvecklingsledare Folkhälsa ligger inom folkhälsobudgeten. För 2012 finns ett extra kommunalt bidrag på 100 tkr för samordnat Föräldrastöd.

De projekt som kommunen varit delaktig i under 2012 är projekt Leader (Terra et Mare), Hasselbackeprojektet, samt projekt 8 fjordar.

PERSONALRELATERAT

Facklig tid - centralt i kommunen finns ett anslag för att täcka kostnaderna för bedrivande av det fackliga arbetet i kommunen. De kostnader som ersätts är:

- fackens expeditionslokaler, telefoner och annan kontorsutrustning.
- facklig tid som grundar sig på reglerna om fyra timmar/anställd och år samt för tid för MBL/samverkan och facklig utbildning.
- Företagshälsovård – Kommunen upphandlar ett basutbud av tjänster från Avonovahälsan.
- Personalinsatser - Personalinsatser består av fyra delar, organisations- och ledarutveckling, omställningskostnader, jämställdhet och hälsofrämjande satsningar (Satsa friskt). Se ytterligare under avsnittet Personalredovisning.

Stöd och Service

Verksamheten omfattar Administration, Ekonomi, IT, Personal och Upphandling. Administrationen innefattar olika funktioner som nämndsekreterarskap, överförmyndarverksamhet, information, växel/reception, vaktmästeri och näringslivsfrågor.

EKONOMISKT RESULTAT

Underskottet uppgår till 2,2 Mkr och avser huvudsakligen ökade kostnader för gode män och förvaltare samt extra kostnader i samband med personalavslut.

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	7 560	14 767	17 697
Kostnader	-41 448	-52 368	-60 123
- varav personalkostnader	-24 651	-28 005	-31 334
- varav lokalkostnader	-1 652	-7 083	-7 860
Netto	-33 888	-37 601	-42 426
Budgetram	35 632	37 429	40 275
Avvikelse	1 744	-172	-2 151
Nettokostnadsutveckling	-3 %	11 %	13 %

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunledning	-1 921	-3 565	-1 644
Administration	-5 910	-6 730	-820
IT	-14 088	-14 021	67
Ekonomi	-7 438	-7 067	371
Personal	-6 520	-6 722	-202
Vaktmästeri/Växel	-2 221	-2 155	66
Upphandling	-1 368	-1 365	4
Övrigt (Näringsliv/Info)	-809	-801	8
Summa	-40 275	-42 426	-2 151

ÅRETS HÄNDELSER

Ett ständigt pågående arbete är att effektivisera och underlätta administrationen med bland annat mer elektronisk service gentemot medborgare och politiker.

Under året har arbetet med kommunens Vision startat upp. Arbetet leds av en Visionsberedning med bistånd från kansliet.

Utveckling av e-förvaltning fortsätter, bland annat har fastighetsnät och trådlösa nätverk byggts ut och e-tjänster införts. Ett nytt arbetssätt för det politiska arbetet har införts, såsom läsplattor, vilket betyder att allt material hanteras digitalt.

Under året har SOLTAK-kommunerna Stenungsund, Orust, Lilla Edet, Tjörn, Ale och Kungälv beslutat att bilda ett SOLTAK AB för att gemensamt kunna producera servicetjänster för kärnverksamheterna. Under året har ytterligare en kommun, Öckerö, tillkommit i samarbetet.

Arbetet med att övergå till en helt elektronisk upphandlingsprocess har fortsatt. Vid årsskiftet hade drygt 300 av kommunens anställda genomgått utbildning i upphandlingsregler och e-handelsverktyg. Under året har också upphandlingsenheten påbörjat ett arbete med att möta kommunens nuvarande och potentiella leverantörer genom att hålla så kallade leverantörsträffar, vilket har varit uppskattat bland våra leverantörer.

En ny budgetprocess infördes under 2012, vilket innebär att Kommunfullmäktige beslutar om budgeten i juni istället för som tidigare i november.

Under året har det arbetats fram ett nytt arbetsgivarpolitiskt program, vilket har beslutats av Kommunfullmäktige.

Nytt samverkansavtal har tecknats mellan de fackliga organisationerna och kommunen.

Kommunen har tillsammans med Företagarna i Stenungsund utsett Textilgrossisten AB till årets företagare.

Nyckeltal

		2010	2011	2012
Diarieförda ärenden	st	955	1 064	1 006
Användare i IT-system				
administrativt	st	1 443	1 403	1 759
skolnät	st	7 026	6 704	7 565
Leverantörsfakturor	st	39 831	40 593	40 395
varav e-fakturor	st	3 971	3 443	3 081
Kundfakturor	st	49 736	51 692	56 694
Utbetalda löner	st	33 384	34 884	34 705

FRAMTID

Ny handlingsplan för E-strategi har arbetats fram och kommer att beslutas för åren 2013-2015. Förändrat arbetssätt gällande kallelser till Kommunstyrelsens och dess ledamöter kommer att fortsätta, vilket innebär att kommunen går från pappershantering till elektroniska kallelser.

Arbetet för att få en mer effektiv inköpsorganisation i kommunen fortsätter.

Samverkan med övriga kommuner inom främst SOLTAK fortsätter.

Individ och familjeomsorg

Individ och familjeomsorg arbetar med myndighetsutövning och verkställighet utifrån SoL, LSS, LVM, LVU, Lag om arbetslöshetsnämnd och HSL. Verksamhetens uppgift är att ge stöd åt de kommuninvånare som behöver insatser av olika slag som exempelvis stöd i försörjning, stöd i att komma från riskbruk eller missbruk, insatser till barn och unga som lever i utsatta situationer och miljöer, stöd till sysselsättning och stöd i vardagslivet till människor med olika funktionsnedsättningar.

EKONOMISKT RESULTAT

Individ och familjeomsorg (IFO) uppvisar sammanlagt ett ekonomiskt resultat för 2012 på minus 3 411 tkr. Nettokostnadsutvecklingen är 4 % vilket är avsevärt lägre än året innan och härrör till kostnadsutvecklingen inom försörjningsstöd och köpta platser. Underskottet beror främst på fortsatt höga kostnader för placeringar av barn och unga (-2 095 tkr) samt ökade kostnader för försörjningsstöd (-2 357 tkr). Jämfört med 2011 har antal vårdtygn för köpta platser för barn och unga ökat med 217 st.

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	34 691	43 603	47 395
Kostnader	-206 439	-231 340	-242 541
- varav Personalkostnader	-131 753	-140 342	-141 190
- varav Lokalkostnader	-10 267	-14 605	-16 900
Netto	-171 748	-187 737	-195 146
Budgetram	169 390	183 894	191 735
Avvikelse	-2 358	-3 843	-3 411
Nettokostnadsutveckling	3%	9%	4%

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Administration	8 955	7 607	1 348
Sociala avdelningen	84 283	89 099	-4 816
- varav försörjningsstöd	20 911	23 268	-2 357
Funktionshinder	98 497	98 440	57
Summa	191 735	195 146	-3 411

När det gäller försörjningsstödet är vi beroende av samhällsutvecklingen i stort. Konjunkturen försämrades under 2012 och försörjningsstödskostnaderna ökade med 13,6 % mellan 2011-2012. Mellan 2010-2011 ökade försörjningsstödskostnaderna med

10 %. Prognoserna för arbetsmarknaden nationellt försämrades radikalt under året.

På grund av återhållsamhet i inköp, användning av statliga medel och ESF medel till kompetenshöjning, icke fullt tillsatta tjänster vid längre frånvaro (glapp vid rekrytering, nedsättningar i tjänster, långtids-sjukskrivningar) samt omfördelade budgetmedel för utökning av Pärulan som inte blivit aktuellt förrän efter sommaren 2012 återfinns ett överskott på vissa poster som minskar verksamhetens totala underskott.

ÅRETS HÄNDELSER

IFO har arbetat intensivt med att få budget i balans och samtidigt möta kommuninvånarnas behov av insatser, vilket inneburit att verksamheten gick in i 2012 med förändrad verksamhet. Verksamheten har tillsammans med övriga kommuner och psykiatri inom SIMBA avslutat de insatser om kompetenshöjande insatser inom socialpsykiatri som IFO fått statliga medel för 2012. I slutet av året planerades hur verksamhetsutvecklingen ska fortgå utan statliga insatser. Under 2012 inleddes ett långsiktigt utvecklingsarbete gällande mätbara mål inom verksamheten. Förändringen bestod av att mätbara mål ska förekomma på alla nivåer såväl i individärende som på enhets- och verksamhetsnivå.

Funktionshinderavdelningen har haft fortsatt fokus på att förbättra det interna samarbetet om enskilda brukare rörande brukare som har både insatserna boende och daglig verksamhet eller personlig assistans och daglig verksamhet. Verksamheten arbetar mycket i projekt tillsammans med GR och genom ESF medel. Funktionshinderavdelningen har tillsammans med övriga kommuner inom GR arbetat fram ett gemensamt förhållningssätt om vilken kompetens som behövs inom verksamhetsområdet samt gemensam titulatur på personalen. Detta har utmynnat i att verksamheten har förändrat titlar för tre yrkesgrupper inom funktionshinderavdelningen under året.

Sociala avdelningen har under året haft fokus på att finna bra lösningar för de personer som varit i behov av insatser från avdelningen. Fokus har också varit på att arbeta över verksamhetsgränser för att möta individer utifrån ett helhetsperspektiv vilket inneburit samarbete med såväl skola, barn- och ungdomspsykiatri, vuxenpsykiatri, hyresvärdar etc. Ett

arbete har inletts för att påverka kostnadsutvecklingen inom försörjningsstöd. Försörjningsstödsenheten blev en egen enhet med egen chef under året. Syftet är att förbättra kostnadskontrollen och utforska vilka kostnader som är möjliga att påverka. Ett digitalt analysverktyg köptes in för att lättare kunna arbeta med frågan.

Nyckeltal

	2010	2011	2012
Sociala avdelningen			
Anmälningar 14:1 SOL 0-18år	292	292	399
Ansökningar 4:1 SOL 0-18 år	67	91	67
Vårddygn institution barn	1 949	2 734	2 948
Vårddygn familjehem barn	6 893	6 703	6 044
Vårddygn institution vuxna	1 898	2 026	2 237
Vårddygn familjehem vuxna	2 312	1 553	1 868
Vårddygn köpt vård psyk vuxna	492	791	1 024
Försörjningsstöds-berättigade hushåll	414	416	436
Nybesök försörjningsstöd	388	330	352
Feriearbeten	277	245	241
Personer i arbetsmarknadsåtgärder	275	301	348
Nya personer i arbetsmarknadsåtgärd	234	151	193
Avslutade personer i arbetsmarknadsåtgärd	143	168	183
Avdelningen för funktionshinder			
Personer med beslut enl. LSS	175	162	182
Personer med beslut om personlig assistent enl. SFB/LSS	44	34	33
Personer med beslut om korttidsvistelse enl. LSS	110	89	88
Boende med särskild service enl.LSS	58	50	50
Köpta boendeplatser LSS	6	5	5
Personer med beslut om daglig verksamhet enl. LSS	74	77	88
Personer boendestöd	80	56	45
Besök sysselsättning socialpsykiatri (Gesällen)	1 297	1 318	858
Boendeplatser psykiatri	17	16	16

FRAMTID

IFO är en konjunkturkänslig verksamhet som påverkas av förändringar i nationell och global ekonomi. Det ställs lagstadgade krav (SoL, LSS, HSL) på verksamheten att erbjuda stöd och hjälp till de människor som är i behov av insatser. Förändringar i SoL 130101 medför ökade krav och uppgifter på verksamheten. Även i framtiden kommer verksamheten stå inför förändringar i samhället, möta krav från kommuninvånare som behöver stöd och hjälp och samtidigt vara en attraktiv arbetsgivare för kompetent personal.

Vi ser behov av att fortsätta utveckla arbetet med försörjningsstöd och sysselsättningsfrågor för att försöka påverka de ökade försörjningsstödkostnaderna. Vi ser också det som viktigt att intensifiera arbetet med försäkringskassan för att undersöka alternativa försörjningssätt för de som är långtidssjukskrivna och uppbär kompletterande försörjningsstöd. Mätbara mål på individnivå som inleddes under 2012 behöver fortsätta utvecklas dels för att stödja kommuninvånare att bli så självständiga som möjligt men också för att påverka kostnadsutveckling. IFO följer så långt som möjligt kommuninvånarens framtida behov av LSS-insatser i form av boende, daglig verksamhet och korttidsboende för att kunna erbjuda insatser inom lagstadgad tid. Ett fortsatt och utvecklat samarbete med samhällsbyggnadsverksamheten är viktigt.

Vård och äldreomsorg

Vård och Äldreomsorg ansvarar för äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård i form av hemtjänst, särskilt boende och hemsjukvård. Verksamhetens insatser styrs utifrån Hälso- och sjukvårdslagen och Socialtjänstlagen och ska vara flexibla och erbjudas så att de stödjer och utvecklar den enskildes förmåga och oberoende samt bidrar till den enskildes möjligheter till ett meningsfullt liv.

EKONOMISKT RESULTAT

Vård och äldreomsorg gör för 2012 ett överskott mot budget med 7 315 tkr (3,7 %). Jämfört med 2011 är förändringen av nettokostnaderna -0,3 %. Intäkterna ökade med 1 553 tkr och kan förklaras med att två nya avdelningar på särskilt boende öppnade under hösten 2011. Lägre lönekostnader består främst av att Hemtjänsten efter 2011 års underskott fick genomgå en översyn av verksamheten. Både ordinärt- och särskilt boende har haft färre ansökningar av omsorgstagare under året vilket bidragit till att verksamheten kunnat sänka sina lönekostnader genom att extrapersonal inte behövts i samma utsträckning.

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	19 423	25 480	27 033
Kostnader	-189 677	-213 882	-214 883
- varav Personalkostnader	-145 799	-159 807	-155 101
- varav Lokalkostnader	-8 481	-17 900	-19 851
Netto	-170 254	-188 402	-187 849
Budgetram	168 758	182 290	195 164
Avvikelse	-1 496	-6 112	7 315
Nettokostnadsutveckling	8 %	11 %	-0,3 %

Fördelning nettokostnad

	Budget	Utfall	Avvikelse
Övergripande	-12 463	-12 593	-130
Rehab	-5 425	-6 567	-1 142
Ordinärt boende	-70 630	-65 271	5 359
Hemsjukvård	-17 470	-16 828	642
Särskilt boende	-89 176	-86 591	2 586
Summa	-195 164	-187 849	7 315

De största avvikelserna mot budget kan förklaras med att Rehab i form av Arbetsterapi gör ett underskott då avtal med region/Ameka AB är formulerade så att kommunen inte får täckning för alla kostnaderna.

Ordinärt boendes överskott kan förklaras med en effektivisering av verksamheten. Överskottet på Särskilt boende beror på minskade ansökningar och att verksamheten hade möjlighet och efter ett aktivt agerande stänga en avdelning med sju boendeplatser under nio månader.

ÅRETS HÄNDELSER

Verksamhetens centrala ledning omorganiserades 2012 som en konsekvens av den utredning av Vård och Äldreomsorg som genomfördes 2011. Samtliga tjänster i central ledning har nyrekryterats under 2012. Verksamheten har under året fokuserat på att få till stånd en ny organisation, utveckla ekonomisk uppföljning och analys, kvalitetssäkra viktiga och känsliga processer i verksamheten samt påbörjat arbetet med att få fram relevant statistik och nyckeltal. Stor ekonomisk restriktivitet har rått i hela verksamheten.

Under årets första del uppstod en icke förutsedd volymminskning inom hemtjänst och särskilt boende, för att från sommaren successivt öka igen. Utifrån volymminskningen i början av året på särskilt boende kunde verksamheten stänga en enhet med sex platser från april och resten av året.

Den kommunala hälso- och sjukvården har haft volymmökning under hela 2012 vilket hänger samman med den förskjutning av vård som tidigare bedrevs på sjukhus, nu i allt större omfattning bedrivs i hemmet.

Verksamheten har två aktiva vårdhundsteam. Hundarna och förarna arbetar på remiss från sjuksköterska och biståndshandläggare. Hundförarna/hundarna arbetar rehabiliterande genom att motivera till aktivitet och rörelse, motiverar personer som med ensamhetsproblematik att komma ut på promenad, besöker personer som är deprimerade och personer som är i livets slutskede. Från och med 2013 blir Vårdhundsvetenskap en permanent del av verksamheten.

En överenskommelse har slutits mellan Regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting, "Sammanhållen vård och omsorg om de mest sjuka äldre". Målgruppen är de mest sjuka som har omfattande nedsättningar i sitt funktionsstillstånd till följd av åldrandet, skada eller sjukdom. Det övergripande målet är att den enskilde ska uppleva trygghet och säkerhet, kontinuitet och samordning, värdighet och välbefinnande oavsett var i vårdkedjan eller vilka

vårdbehov hon eller han har. De områden som det satsas på i första hand är, god vård i livets slutskede, preventivt arbetssätt, god vård vid demenssjukdom, god läkemedelsbehandling för äldre samt sammanhållna vård och omsorg. Detta involverar hela Vård och Äldreomsorg i utveckling och samverkan.

Verksamheten har bedrivit samverkansutbildning som endagsutbildning till all personal. Samverkansavtalet syftar till att få en väl fungerande verksamhet och en bra arbetsmiljö.

Nyckeltal

	2010	2011	2012
<i>Genomsnitt per månad om inget annat anges</i>			
Hemtjänst			
Antal omsorgstagare med insatser i det egna boendet 121231	316	315	314
Biståndsbedömda			
timmar totalt	12 950	13 549	12 165
Varav antal servicetimmar	1 469	1 495	1 414
Varav antal omvårdnadstimmar	11 481	12 054	10 751
Antal omsorgstagare med serviceinsatser	208	216	200
Antal omsorgstagare med omvårdnadsinsatser	261	235	224
Antal oms.tagare totalt oavsett insats per år	629	623	619
Bistånd			
Beslut totalt oavsett insats per år	1 165	1 126	1 101
Korttidsenheter			
Dygn på Korttidsenheterna	371	334	287
Antal korttidsplatser	14	14	14
Dagverksamhet			
Besök på Dagverksamheterna	180	180	232
Särskilt boende/Äldreboende			
Nyinflyttade/år	31	68	68
Avlidna/utflyttade/år	37	47	71
Antal lägenheter demens	87	97	97
Antal lägenheter omsorg	71	83	83
Hemsjukvård			
Antal patienter snitt/månad	360	375	430
Totalt antal patienter 12 12 31	367	416	452
Antal nyinskrivn, snitt/månad	14	17	25
Antal avslutade snitt/månad	14	14	21
Betalningsansvar			
Dagar för utskrivningsklara patienter på sjukhus	22	2	1
Hospice	25	8	24

FRAMTID

Befolkningsprognosen visar på en ökning av antal äldre de närmaste åren. Befolkningsprognosen baserad på 2011 års behov av särskilt boende visar på ett ökat behov av antal lägenheter på särskilt boende med ca sju per år. Utredning har påbörjats i syfte att färdigställa ett nytt särskilt boende 2017.

I avvaktan på att nytt äldreboende färdigställs kommer verksamheten att ha behov av tillfälliga lägenheter för särskilt boende.

Socialstyrelsen har i föreskrifter 2012 (SOF 2012:12) framställt riktlinjer för bemanning på särskilt boende och på att individuella bedömningar skall göras av omsorgstagarnas behov på särskilt boende. Föreskriften träder i kraft 2014-01-01. För detta behöver ekonomiska medel tillskapas och förberedelser göras under 2013.

Fortsatt arbete kommer att bedrivas i hela verksamheten för att uppnå de mål som överenskommelsen mellan Regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting "Sammanhållna vård om de mest sjuka äldre" angivit.

Verksamheten kommer att påbörja införandet av kvalitetsledningssystem, likaså kommer verksamheten att fortsätta med att utveckla verksamhetens analysverktyg, säkerställa verksamhetens processer och nyckeltal.

Måltid

Verksamheten omfattar tillagning, transport och servering av lunch inom både förskola, grundskola och gymnasieskola. Inom äldreomsorgens särskilda boenden tillagas dagsportioner.

EKONOMISKT RESULTAT

Enheten gör ett överskott med 486 tkr, vilket till största delen beror på att vikariat för dietisttjänst inte tillsatts samt att inköp och utbildning i kostdatasystemet skjutits fram. Andelen KRAV-märkta livsmedel har minskat kraftigt vilket inneburit lägre kostnader.

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	15 060	15 198	15 191
Kostnader	-42 139	-43 030	-45 009
- varav personalkostnader	-19 407	-20 003	-21 057
- varav lokalkostnader	-3 825	-3 157	-3 682
Netto	-27 079	-27 832	-29 818
Budgetram	27 370	26 926	30 304
Avvikelse	291	-906	486
Nettokostnadsutveckling	-2%	3%	7%

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Gemensamt	-3 444	-3 003	441
Skolkök	-15 432	-15 388	44
Förskolekök	-11 428	-11 426	1
Summa	-30 304	-29 818	486

ÅRETS HÄNDELSER

Måltidsenheten har under året deltagit i projekt Minihälsoraketen på Ucklums förskola och skola, ett samarbetsprojekt tillsammans med folkhälsa och skola/förskola. Ett annat samarbetsprojekt har påbörjats mellan måltid och Anrås förskola med fokus på att få barnen att äta mer frukt och grönt. En ny förskola har öppnat i Spekeröd med ett ljus och fint kök där maten lagas på plats. Köket på Bergsvägens förskola har totalrenoverats.

På skolor och förskolor har det tillsammans med verksamhetspersonal gjorts mätningar i olika perioder för att öka engagemanget hos gästerna att minimera avfallet. En daglig dialog mellan produktionskök och mottagningsenheterna gör också att överproduktion minimeras.

På de flesta skolorna har maträden fungerat bra och måltidsenheten försöker alltid att tillmötesgå önskemål från maträden om temadagar med speciella rätter eller andra aktiviteter.

Köken på skolorna Ekenäs- Kristinedal- och Koperskolan har nybyggda eller nyrenoverade kök och personalen på plats tillagar det som är möjligt för att både minska varmhållningstiden och svinnet samt erbjuda en så bra produkt som möjligt.

Från och med höstterminen tog måltidsenheten över lokalerna och driften av "storköket" på Nösås.

Måltidsenheten har medverkat i Vård och Äldreomsorgens Nutritionsprojekt, bland annat genom att hålla i utbildning gällande måltidsmiljö, nattfasta och gett tips och råd angående mellanmål och kvällsmål.

Måltidsenheten har arbetat med att öka andelen som lagas från grunden och även arbeta mer med "färdiga portioner" både för att minska svinnet och väcka aptiten. Dietköket har arbetat med att utveckla olika konsistenser och målet är att de som behöver konsistensanpassad mat så långt som möjligt ska serveras samma maträtter, eller likvärdiga, mat- och smakupplevelser som övriga. Även nya tillagningsätt och maträtter har införts vilket förhoppningsvis leder till nöjdare gäster och minskat behov av medicinering.

Nyckeltal

	2010	2011	2012
Omfattning av måltidsverksamheten			
Antal förskolebarn	1 151	1 162	1 170
elever, grundskola	2 867	2 927	2 984
elever, gymnasium	1 315	1 209	1 121
dagsportioner särskilt boende	62 600	60 653	62 420

FRAMTID

Viktigt att dialogen hålls levande hela tiden när det gäller portionsmängder för de olika kategorier som enheten serverar. Svinnet och överproduktion inom alla enheter måste hållas på en så låg nivå som möjligt.

Vid skolrestaurangerna kommer arbetet att gå vidare med att bland annat utveckla menyer, temaveckor och annat som arbetas fram vid maträden. Det är även viktigt att hela måltidsmiljön ses över och att alla medverkar till att göra den så bra som möjligt. Inom äldreomsorgen är förhoppningen att ytterligare öka samarbetet med vårdpersonalen för att minimera riskerna med undernäring.

Räddningstjänsten

Räddningstjänstens uppgift är att rädda liv, egendom och miljö samt att arbeta förebyggande för att minska antalet bränder och olyckor, genom information, rådgivning, utbildning och tillsyn.

EKONOMISKT RESULTAT

Resultatet för räddningstjänstens uppgår till 555 tkr. Räddningstjänstens överskott beror på lägre personalkostnader än beräknat pga. vakanta tjänster under del av året, svårigheter att tillsätta tjänster samt färre räddningsinsatser, utbildningar och övningar. En annan faktor som påverkat resultatet positivt är lägre kapitalkostnader pga att investeringar verkstälts i slutet av året. Räddningstjänsten har även haft högre intäkter än beräknat för sålda utbildningar samt automatiska brandlarm. Driftskostnaderna för fordonen har ökat kraftigt pga flera större reparationer.

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	11 650	12 621	12 509
Kostnader	-20 951	-24 146	-24 121
- varav Personalkostnader	-13 716	-14 566	-15 236
- varav Lokalkostnader	-1 304	-1 257	-1 371
Netto	-9 301	-11 525	-11 612
Budgetram	10 800	10 833	12 167
Avvikelse	1 499	-692	555
Nettokostnadsutveckling	-3 %	24 %	1 %

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Ledning och övergripande	-3 562	-3 319	243
Drift och underhåll	-2 820	-3 329	-509
Förebyggande	-1 799	-1 431	368
Räddning-operativ	-12 503	-12 091	412
Intäkter avtal & MSB	8 517	8 559	42
Summa	-12 167	-11 612	555

ÅRETS HÄNDELSER

Under året har en ny verksamhetsplan arbetats fram. Verksamhetsplanen anger den politiska viljeinriktningen och ambitionsnivån för räddningstjänsten i Stenungsunds kommun. Till grund för verksamhetsplanen ligger en omfattande riskanalys för Stenungsunds kommun. Riskanalysen är uppbyggd av dimensionerande händelser, omfattande risker, statistik och risklokalisering. Länsstyrelsen har under hösten genomfört tillsyn av kommunens räddningstjänst.

Det har under året genomförts 329 räddningsinsatser varav 324 är förstainsatser i vår egen kommun. Det är som förväntat och det har inte heller varit några större personalkrävande insatser. Räddningstjänsten har under året larmats ut till 89 trafikolyckor och ca 7 200 interna övningstimmar har genomförts.

Skorstensfejarmästaren sedan 25 år tillbaka sade under året upp sitt avtal med kommunen för att gå i pension. Under hösten genomfördes en rekryteringsprocess för att hitta en ersättare och i december beslutade kommunstyrelsen om att sluta ett 5-årigt avtal med Sotningstjänst i Väst AB.

Tillsyn har utförts enligt räddningstjänstens tillsynsplan antagen av tekniska myndighetsnämnden. Det innebär att tillsyn genomförts på objekt skyldiga att lämna in skriftlig redogörelse för brandskyddet, samt verksamheter med tillståndspliktig mängd brandfarlig eller explosiv vara.

Ett väl utvecklat samarbete finns med kommunens plan- och bygglovsavdelning. Räddningstjänsten har vid regelbundna veckomöten granskat ca 270 bygglovsärenden och vid behov lämnat kortare skriftligt yttrande. 39 bygglovsärenden och 11 detaljplaneärenden har skickats till räddningstjänsten på remiss.

Det har under året genomförts två krisledningsövningar med krisledningsnämndens deltagande, seminarieövning "Vädervarning" med inspel och en aktiv spelövning "Tågolycka Vattentäkt Hällungen" med inspel.

Nyckeltal/volym mått

Kommun	Kommun-gruppering	Kr/inv 2011	Minuter*
Ale	Förortskommun	728	13,3
Kungälv	Förortskommun	966	10,5
Lilla Edet	Förortskommun	1 043	12,4
Mariestad	Övriga 12.500-25.000 inv.	718	13,7
Orust	Pendlingskommun	810	17,0
Strömstad	Glesbygdskommun	1 093	15,2
Tjörn	Förortskommun	1 167	14,2
Uddevalla	Övriga > 25.000 inv.	635	11,8
Stenungsund	Pendlingskommun	468	10,3

*Hur snabbt invånarna får tillgång till räddningstjänst (medianvärde i min)

Kostnaderna avser räddningstjänsternas insatser i syfte att förebygga och åtgärda brand, olyckor, skador och andra nödsituationer. I redovisningen används bruttokostnader och medelvärden för 2011. Spannet för Sveriges kommuner ligger mellan 380-2 211 kr/inv. Stenungsund har en mycket låg kostnad i en nationell jämförelse. Lägst kostnad/invånare i Västra Götalands regionen, och 11:e lägsta kostnaden i landet. Den främsta anledningen till detta är att kommunen samarbetar med Tjörns kommun, och har ett omfattande samverkansavtal med den petrokemiska industrin.

Insatser 2010 - 2012

	2010	2011	2012
Antal larm	389	327	329
Varav aut. larm.	111	117	110
Varav Ind. larm	32	29	33
Mantimmar	2 003	1 614	1 760

Antalet insatser har under de senaste fem år legat på en relativt jämn nivå. Ingen större tidskrävande insats inträffade under 2012. Erfarenhetsmässigt finns det ett samband mellan befolkningsökning i en kommun och antalet insatser.

FRAMTID

I början av 2013 kommer arbete att ske med hur planering/uppföljning skall ske av de förebyggande och operativa målen i samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsplan för räddningstjänsten. Arbetet med Vision 2035 kommer att intensifieras under början av 2013 och pågå fortlöpande under året. Under våren introduceras HÅFA 5:an för eleverna i 5:e klass. Det innebär att elever och personal engageras i att arbeta med att förebygga olyckor. Eleverna i kommunens högstadieskolor kommer att få en egen brandman under 2013. Brandmannen är till för eleverna och kan kontaktas vid olika frågeställningar relaterade till brand och säkerhet. Under 2013 är ett mål att sluta en överenskommelse med omsorgsenheten gällande utbildning av dess personal. Fortsatt utveckling av kompetens och rutiner för snabbinsatsstyrkan vid alla typer av larm

Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnad ansvarar för kommunens samhällsplanering. Inom samhällsbyggnad återfinns följande enheter: Plan&Bygg, Mark&Teknik, Miljö&Livsmedel, Gata/Park, Färdtjänst&Omsorgsresor, Tomtförsäljning, Bostadsanpassning samt kommunens Fastighetsförvaltning.

Samhällsbyggnad exkl Fastighet

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	13 615	16 037	18 808
Kostnader	-64 116	-69 729	-58 866
- varav personalkostnader	-16 440	-19 654	-21 855
- varav lokalkostnader	-1 753	-1 933	-2 218
Netto	-50 501	-53 692	-40 058
Budgetram	50 980	57 838	45 817
Avvikelse	479	4 146	5 759
Nettokostnadsutveckling	-3 %	6 %	-25 %
Tomtförsäljning	5 925	5 620	-2 057
Investeringar	-15 582	-10 925	-10 248

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Ledning	-2 738	-2 489	249
Plan/bygg	-2 644	-952	1 693
Miljö	-3 587	-3 260	327
Livsmedel	0	27	27
Mark/teknik	-2 869	-2 891	-22
Gata/park	-23 585	-23 715	-130
Delsumma	-35 423	-33 279	2 144
Färdtjänst och omsorgsresor	-6 294	-3 911	2 383
Bostadsanpassning	-4 100	-2 868	1 232
Summa	-45 817	-40 058	5 759

Fastighet

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	134 180	146 986	164 646
Kostnader	-142 390	-144 088	-165 767
Netto	-8 210	2 898	-1 121
Budgetram	10 000	0	0
Avvikelse	1 790	2 898	-1 121
Investeringar	-35 631	-43 659	-41 767

EKONOMISKT RESULTAT

Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnads resultat för 2012 uppgår till ett överskott om 2 144 tkr. Utfallet varierar mellan de olika enheterna. Av det totala överskottet är 1 693 tkr att hänföras till Plan & Bygg där bygglovsavgifterna markant överstiger budgeterat. Under året har ett flertal större bygglov hanterats vilket resulterat i höga intäkter. Förutom Plan & Bygg uppvisar även Miljö och Ledning överskott. Miljöns överskott uppgår till 354 tkr och förklaras främst av högre intäkter till följd av nystartsbidrag samt eftersläpande nationella naturvårdsbidrag. Lednings överskott om 249 tkr är att hänföras till lägre verksamhetskostnader. Samhällsbyggnads resultat reduceras något av att Mark&Teknik samt Gata/park uppvisar underskott.

Färdtjänst- och omsorgsresor

Färdtjänst- och omsorgsresor redovisar ett överskott om 2 383 tkr 2012. Den del av överskottet som härrör från färdtjänsten förklaras främst av färre antal resor än budgeterat. Överskottet från omsorgsresorna förklaras främst av en övergång till Västtrafik samt att posten var för högt budgeterad. Nytt från 2012 är att kommunen inte längre ansvarar för kollektivtrafiken. Detta märks främst genom de minskade kostnaderna mellan 2011 och 2012 samt den positiva nettokostnadsutvecklingen.

Fastighetsförvaltning

Fastighetsförvaltningens budget är alltid ett nollresultat. Årets verksamhetsresultat visar ett överskott om 1 160 tkr. Huvudsaklig anledning till överskottet är lägre uppvärmningskostnader, energieffektiviseringar, översyn av löpande kostnader samt lägre kostnader för lokalvård och vaktmästartjänster. Överskottet har reducerats till följd av nedskrivningar av bl a Tvetens och Kyrkenorums förskola. Efter nedskrivningar visar fastighetsförvaltning ett resultat om -1 121 tkr.

Bostadsanpassning

Bostadsanpassning visar ett överskott om 1 232 tkr vilket härrör från något färre ärenden än väntat samt genomförda effektiviseringar och ändrade rutiner.

Tomtförsäljning

Utfallet för tomtförsäljningen per helår visar ett underskott om 2 057 tkr. Det negativa utfallet förklaras av nedskrivning samt negativa nettoresultat till följd av markförsäljning i industriområden i Stora Höga.

ÅRETS INVESTERINGAR

Samhällsbyggnad

Årets investeringar uppgår till drygt 10 200 tkr vilket är lägre än budgeterat. Huvudsakliga anledningen till att investeringarna understiger budget är att medel för markköp inte nyttjats.

Under året har ett par större investeringar inom infrastruktur genomförts av vilka särskilt kan nämnas breddning av vägen vid Norums kyrka, ny utfart vid Hogia, byggnation av Badhustorget samt gång- och cykelväg vid Ucklumsvägen. Förutom detta har arbetet med tillgänglighetsanpassning av hållplatser fortsatt.

Bland de interna investeringarna kan nämnas att några av de viktigaste verksamhetssystemen moderniserats och det digitala kartverket uppdaterats.

Fastighetsförvaltning

Årets större investeringar har bestått av byggnation av Spekeröds förskola och ombyggnation av tillagningskök på Kopperskolan och Bergsvägens förskola. De två stora projekten ishall vid Nya Nösnäs Idrottsområde och ny skola/förskola i Hallerna har projekterats inför byggstart 2013.

ÅRETS HÄNDELSER

Under året har en betydande del av verksamheten fokuserats kring de regionala frågorna. Vid årsskiftet övergick ansvaret för kollektivtrafiken från delkommunal ägande till regionalt. Övergången har varit problematisk då regionen och Västtrafik valt att förändra och försämra utbudet av kollektivtrafik i kommunen. Förväntningarna på en utbyggd tågtrafik på södra bohusbanan är höga i hela norra arbetsmarknadsregionen och ett flertal regionala samverkansdialoger har genomförts.

Inom avfall och VA har också det regionala perspektivet varit starkt. Ett omfattande arbete har skett för att förbereda en bolagisering av VA/avfallsverksamheterna mellan kommunerna Kungälv, Stenungsund och Tjörn.

I syfte att hålla de regionala måldokumenterna levande har ett uppdaterings- och aktualiseringsarbete skett. För samhällsbyggnadsdel har det främst

inneburit ett ökat regionalt engagemang inom infrastruktur, kollektivtrafik, bebyggelseplanering och utvecklingsfrågor.

Sammantaget kan konstateras att regionen och det regionala perspektivet blivit alltmer betydelsefullt under året och med det har kommunens samhällsplanering också regionaliserats.

Även på det lokala planet har fokus legat på att utveckla samarbetet både internt och externt. Ett fördjupat samarbete med Stenungsundshem har resulterat i flera gemensamma projekt. På den privata sidan har samhällsbyggnad deltagit i planer för att utveckla centrum och under året har samarbetet med industrin ökat och då främst inom ”HållbarKemi 2030”.

Produktionen av detaljplaner är hög och det finns möjlighet att inom några år nå målet med tre års planberedskap. Med den genomförda förstärkningen av mark- och exploateringsenheten och gatuheten har nu samhällsbyggnad god kompetens och handlingskraft i genomförandefasen.

Inom de egna fastigheterna har förbättrings- och effektiviseringsarbetet fortsatt. Parallellt med effektivisering har arbetet med att återställa statusen på de egna fastigheterna vad avser det planerade underhållet fortsatt.

Nyckeltal

Samhällsbyggnad

antal	2010	2011	2012
Bygglov/Övriga ärenden	313	312	317
Bygganmälan	274	238	95
Husutstakningar	40	44	32
Nybyggnadskartor	115	133	99
Lägeskontroller	70	80	87

Färdtjänst och omsorgsresor

	2010	2011	2012
Totalt antal resor, färdtjänst	11 107	8 923	7 657
Snittpris per resa (kr), färdtjänst	263	269	265
Totalt antal resor, omsorgsresor	-	-	7 108
Snittpris per resa (kr), omsorgsresor	-	-	137

Fastighet

	2010	2011	2012
Total yta (m ²)	131 744	135 977	138 523
varav egna lokaler	113 075	115 060	114 376
Hysesintäkter egna lokaler (kr/m ²)	754	828	862
Total energi (kr/m ²)	175	146	153
Städ avverkningsgrad (m ² /h)	179	214	219
Planerat underhåll	88	105	144
Reparation (akut underhåll)	36	36	44

FRAMTID

Regionen fortsätter växa och i dagsläget syns inga tendenser till minskningar av tillväxten i kommunen. Starkt fokus kommer att ligga på hög planproduktion och plangenomförande. En förutsättning för fortsatt tillväxt är ett strukturerat och strategiskt arbete med planering och utbyggnad av den regionala infrastrukturen och kollektivtrafiken.

Några av de större detaljplanerna under 2013 syftar till att utveckla Spekerödsområdet för boende, handel

och verksamheter. Detaljplanen för Solgårdsterrassen kommer att skapa förutsättningar för ett modernt och centralt boende. I områdena Norra Hallerna och Kvarnhöjden kommer nya bostäder i blandad bebyggelse att planeras. Jämte dessa kommer även ett antal mindre förtätningsprojekt att föras till beslut. Under 2013 kommer den tidiga medborgardialogen stå i fokus för flera planarbeten.

I den tekniska försörjningssektorn kommer sjösättandet av det regionala VA-bolaget vara en huvudfråga tillsammans med frågan om hur kommunen ska säkra sin tillgång till dricksvatten. Flera stora områden med bristfälliga vatten- och avloppslösningar måste saneras och kopplas till det kommunala VA-nätet. Under 2013 kommer avfallshanteringen att ställas om i enlighet med målen i den regionala avfallsplanen.

Kommunens verksamhetslokaler är i stort behov av att energieffektiviseras. Arbetet kommer att genomföras utifrån såväl tekniska som beteendemässiga förändringar.

Renhållning

EKONOMI

Renhållningsverksamheten inklusive slamhämtningen har för 2012 gjort ett överskott på 1 621 tkr. Resultatet har sin huvudsakliga grund i att verksamhetens intäkter överstiger budgeterat.

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	18 700	19 864	21 482
Kostnader	-18 094	-18 657	-19 861
Netto	606	1 208	1 621
Investeringar	0	0	-72
Eget kapital	-45	1 163	2 783

ÅRETS VERKSAMHET

Avfallsverksamheten har under året präglats av jämn produktion. Nya krav på en godtagbar arbetsmiljö har föranlett Arbetsmiljöverket att förelägga flera bostadsområden med hämtningsförbud om arbetsmiljön inte förändras till det bättre inom kort. Slamverksamheten är nu, efter stora övergångsproblem i samband med ny upphandling, i såväl produktions- som ekonomisk balans.

Under året har omfattande arbete pågått med regionalisering av VA/Renhållningsverksamheten.

Nyckeltal

	2010	2011	2012
Invägda mängder Renova, ton	5 022	4 830	4 898
Därv biologiskt, ton	407	431	426
Antal hämtningar			
Veckohämtning, helårshus, st	4 162	4 253	4 217
2-veckorshämtning, helårshus, st	1 350	1 335	1 327
4-veckorshämtning, helårshus, st	687	684	725

FRAMTID

Under 2013 kommer avfallshanteringen att ställas om i enlighet med målen i den regionala avfallsplanen. I samband med detta kommer en ny konstruktion av renhållningstaxan att läggas fram för beslut.

Vatten avlopp

ÅRETS RESULTAT

VA-verksamheten totalt har för 2012 gjort ett överskott på 820 tkr. Resultatet har sin huvudsakliga grund i lägre arbetskraftskostnader samt lägre avskrivnings- och räntekostnader, men även något högre vattenavgiftsintäkter än budgeterat.

ÅRETS VERKSAMHET

Driftverksamheten inom VA har under året präglats av stor utveckling och förbättring av både vatten- och avloppsverk samt processerna. Bland annat har ytterligare ett reningssteg införts på Svenshögens vattenverk. Arbetet med nya reningssteg på Strävliden har fortsatt under året och kommer att fortsätta under 2013.

Något som speciellt bör uppmärksammas är det omfattande och mycket framgångsrika arbete som har genomförts på Strävlidens reningsverk i syfte att minska kemikalieanvändningen. Reningsprocessen har optimerats och effektiviserats till den nivå att verket under perioder körs helt utan kemikalier, vilket givetvis är mycket gynnsamt både ur miljömässig och ekonomisk synpunkt.

Projekteringen inför utbyggnad av kommunalt VA inom området Strandkärr har genomförts under året.

Nyckeltal

	2010	2011	2012
Köpt/producerat vatten i tm ³	1 676	1 631	1 608
Försålt vatten till kund i tm ³	1 176	1 348	1 222
Förlust/svinn av dricksvatten	30 %	17 %	24 %
Behandlad avloppsvattenmängd vid Strävliden, tm ³	2 118	2 236	2 161
Ovidkom. vatten t. spillvattennätet	44 %	40 %	44 %
Nyttillkomna VA-anläggningar	73	69	52
Antal mätarbyten	417	392	21
Förbrukning järnklorid, ton/år	86	85	27

FRAMTID

Kraft kommer under 2013 läggas på att rekrytera personal till verksamheten för att därigenom skapa förutsättningar för möta såväl dagens som morgondagens krav. I syfte att skaffa bättre planeringsförutsättningar kommer fokus att läggas på att ta fram en VA-plan för kommunen.

Ett flertal investeringar är även önskvärda att genomföra, främst rörande utbyggnad av kommunalt VA inom omvandlingsområden.

RESULTATRÄKNING VA

tkr	Not	Bokslut 2011	Budget 2012	Bokslut 2012
VERKSAMHETENS				
INTÄKTER		34 348	33 374	34 141
Brukningsavgifter	1	27 647	27 074	27 465
Övriga avgifter	2	730	750	752
Anläggningsavgifter	3	4 597	4 050	4 431
Interna intäkter		1 374	1 500	1 494
VERKSAMHETENS				
KOSTNADER		-34 222	-31 700	-31 384
Personalkostnader		-4 166	-5 426	-4 651
Entrepren., köp av verks.	4	-1 043	-880	-730
Drift- o underhållskostn.	5	-16 399	-14 063	-15 581
Interna kostnader	6	-1 599	-1 818	-1 858
Avskrivningar		-8 448	-9 513	-8 564
Avskrivning Ålevattnet		-2 568	-	-
Verksamhetens nettokostnad		126	1 674	2 758
Finansiella intäkter		-	-	-
Finansiella kostnader		-2 241	-2 296	-1 938
PERIODENS RESULTAT		-2 115	-622	820

BALANSRÄKNING VA

tkr	Not	2011	2012
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	7	132 678	126 996
Omsättningstillgångar		-	-
SUMMA TILLGÅNGAR		132 678	126 996
SKULDER			
Eget kapital		2 967	852
Årets resultat		-2 115	820
Avsättning till investeringsfond		0	-820
Summa eget kapital		852	852
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Lån av kommunen	8	52 093	46 535
Investeringsfond		4 782	5 602
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	9	65 820	64 877
KORTFRISTIGA SKULDER			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		8 944	8 944
Leverantörsskulder		187	187
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		132 678	126 996

NOTER

	Bokslut 2011	Budget 2012	Bokslut 2012
Not 1			
Brukningsavgifter			
Fasta avgifter	5 772	5 876	5 854
Rörliga avgifter	20 198	19 523	19 944
Råvatten	1 162	1 150	1 172
Borealis avloppsavgift	515	525	496
Summa	27 647	27 074	27 465
Not 2			
Övriga avgifter			
Slammottagning	718	750	663
Övriga avgifter	13	0	88
Summa	730	750	752
Not 3			
Anläggningsavgifter			
Anläggningsavgifter	1 004	500	680
Periodisering anl.avg.	3 593	3 550	3 751
Summa	4 597	4 050	4 431
Not 4			
Entreprenader, köp av verksamhet			
Övriga entreprenader	-1 043	-880	-730
Summa	-1 043	-880	-730
Not 5			
Drift- och underhållskostnader			
Anläggnings- och underhållsmaterial	-1 064	-1 740	-949
Köp av revatten för distribution	-4 422	-4 300	-4 363
Konsulttjänster	-565	0	-1 052
Elkostnad	-2 782	-3 550	-2 604
Tippavgifter	-1 152	-1 150	-1 526
Förbrukningsmaterial	-868	-1 370	-657
Övriga kostnader	-5 547	-1 953	-4 429
Summa	-16 399	-14 063	-15 581

Not 6

Interna kostnader

Administrativ ersättning till ekonomienheten har fördelats enligt beräknad nyttjandegrad. Kostnad för centralförrådet har fördelats på antal användare. Kostnad för inhyrd personal är beräknad på antal arbetade timmar. Kostnad för telefoni är fördelad på antal abonnemang.

	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Not 7		
Materiella anläggningstillgångar		
Ingående bokfört värde	141 522	132 678
Årets investeringar	2 172	2 882
Årets avskrivningar	-8 448	-8 564
Avskrivning Ålevattnet	-2 568	0
Utgående bokfört värde	132 678	126 996
Not 8		
Lån av kommunen		
Ingående bokfört värde	60 360	52 093
Upplåning/Amortering	-8 267	-5 558
Utgående bokfört värde	52 093	46 535
Not 9		
Företbetalda intäkter från anläggningsavgifter		
Ingående bokfört värde	64 282	65 820
Årets inbetalningar	5 131	2 808
Årets periodisering	-3 593	-3 751
Utgående bokfört värde	65 820	64 877

Barn och Utbildning

Barn och Utbildning (BoU) är indelad i tre avdelningar, Förskola, Grundskola och Barn och Elevhälsa. Verksamheten ansvarar för att erbjuda förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem samt annan pedagogisk verksamhet så som öppen förskola, pedagogisk omsorg och omsorg på obehövlig arbetstid.

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	40 436	44 125	46 933
Kostnader	-403 126	-430 692	-458 452
– varav Personalkostnader	-268 464	-279 121	-297 521
– varav Lokalkostnader	-60 235	-70 588	-71 252
Netto	-362 690	-386 567	-411 519
Budgetram	362 159	383 750	409 732
Avvikelse	-531	-2 817	-1 787
Nettokostnadsutveckling	-3 %	7 %	6 %

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Bou övergripande	-22 465	-22 148	317
Barn och Elevhälsa	-12 787	-12 692	95
Förskola/ped omsorg	-117 515	-116 634	881
Grundskola	-223 240	-226 869	-3 629
Fristående huvudmän	-33 725	-33 176	549
Summa	-409 732	-411 519	-1 787

EKONOMISKT RESULTAT

Årets resultat är negativt och avviker mot budget med 1 787 tkr. Jämfört med 2011 har nettokostnaderna ökat med 6 %. Utfallet för verksamhetens intäkter är positivt med 2 691 tkr. Intäktsökningen avser främst barnomsorgsavgifter samt intäkter för elever från andra kommuner som går i skola i Stenungsund. Kostnaderna ökade mot budget med 4 478 tkr, där en av posterna är etableringskostnad för Kyrkenorums förskola. Förskolorna redovisar ett överskott på 880 tkr på grund av lägre personalkostnader än budgeterat. Grundskolorna som även består av grundsärskolan och modersmål/SVA redovisar ett underskott på 3 600 tkr, där de största posterna är merkostnad för 2012 års läraravtal, ökade kostnader för barn med särskilda behov samt ökade personalkostnader inom grundsärskolan.

ÅRETS HÄNDELSER

”Vi utbildar världsmedborgare”

Fokus under året har varit att arbeta med det pedagogiska ledarskapet, att vara en närvarande ledare, med hög prioritet på utvecklingsfrågor där barn/elever är i centrum. Detta arbete har varit och kommer att vara ett fortsatt prioriterat område.

Ledningsgruppen tillsammans med alla förskolechefer och rektorer har arbetat med BoU:s gemensamma vision, ”Vi utbildar världsmedborgare”. En nutidens förskola och skola för framtidens barn och elever. Verksamheten har också gjort en översyn kring det administrativa stödet runt förskolechefer och rektorer.

Utmaningar för utbildningsväsendet – ”Kunskap, Valfrihet och trygghet”, Ny skollag och nya skolreformer trädde i kraft 1 augusti 2010, och började tillämpas den 1 juli 2011. En stor utmaning är behörighetskraven och lärarlegitimation som måste vara klar under 2014/2015.

Ledningsgruppen har gjort en översyn av ledningsorganisationen avseende förskolechefer och rektorer. Syftet har varit att anpassa organisationen till den nya skollagens krav och utifrån den politiska viljeinriktningen med en rektor/förskolechef per enhet. Målet har varit att uppnå en ledningsorganisation som är anpassad utifrån regleringen på området, hållbar ur ett ledarperspektiv och i linje med den politiska viljan. Många av cheferna byter uppdrag den 1/1 2013.

Avdelningscheferna har tillsammans med förskolechefer och rektorer fortsatt arbetet med 1-16-årsperspektivet och inom detta driva verksamheten genom att alla har ett delat utvecklingsansvar med förankring i ett pedagogiskt ledarskap. Detta uppdrag ska genomsyra verksamheten så att enhetlighet uppnås i hela organisationen.

Kommunen har arbetat fram hållbara verksamhetsplaner från huvudmannanivå ner till verksamhetsnivå. BoU har arbetat fram en mall för det systematiska kvalitetsarbete som ska ske på alla nivåer inom verksamheten som är kopplad till verksamhetsplanen.

BoU ingår i SKL:s stora satsning ”PISA 2015” som handlar om styrning och ledning som är kopplat till en stor matematiksatsning. Det är 42 kommuner som ingår i satsningen. Stenungsunds kommun ingår i ett nätverk tillsammans med sju grannkommuner. För att få delta måste kommunen förbinda sig till att alla

nivåer är representerade på nätverksträffarna, politiker verksamhetschef, avdelningschef rektor och pedagoger. Under hösten genomfördes en Kick off och en nätverksträff där Stenungsunds kommun var värdar. Mellan nätverksträffarna arbetar kommunerna med olika uppgifter på sina hemma planer. Varje kommun har skapat en större arbetsgrupp där man förankrar arbetet från nätverksträffarna.

Dokumentationen i förskolan med digitala verktyg har utökats till att omfatta alla avdelningar på samtliga förskolor. Grundskolans 7-9 skolor har startat arbetet med att ta fram en digital läromedelsplattform där lärarna skapar eget innehåll och delar med sig. Samtliga elever i åk 6 använder nu iPad istället för Mac-dator i sin undervisning. iPad/läsplattor ger mer möjligheter till ökat lärande i form av smidighet, ljud och filminspelning, samt tillgång till ett stort utbud av program.

Under året har en lokalresursplanerare projektanställt för att ta fram en långsiktig lokalförsörjningsplan. Uppdraget har innefattat att hitta en lösning för en samlad särskola, identifiera kommande lokalbehov för förskola och skola, se över hyrda lokaler (paviljonger), gå igenom upptagningsområden för nya skolor samt kartlägga vad BoU behöver för att kunna arbeta med lokalresursplanering på ett effektivt sätt. BoUs mål är ändamålsenliga lokaler till rimligt pris och att erbjuda plats i förskola och skola i rätt tid och på rätt plats.

Det som präglar alla verksamheter inom förskolan är att dokumentation av verksamheten sker digitalt

med hjälp av smarta telefoner och läs/surfplattor. Dokumentationen publiceras med hjälp av sociala medier för att den skall finnas lätt tillgänglig för barn och vårdnadshavare. Alla verksamheter arbetar med hållbar utveckling där arbetet med Grön Flagg är en del av arbetet. I februari genomfördes en uppskattad utvecklingsmessa med fokus på digital dokumentation i förskolan.

Spekeröds förskola stod klar att tas i bruk under november månad.

Under året har grundskolan och särskolan fokuserat på att implementera de nya styrdokument, samt att arbeta med det nya betygssystemet för åk 6-9. Betyg i åk 6 ställer stora krav på en lärargrupp, som tidigare inte satt betyg. Lärargruppen arbetar i ämnesnätverk över kommunen. Vidare har verksamheten arbetat med LSD, en satsning på läs och skrivutveckling med hjälp av digitala verktyg. Denna satsning riktar sig till förskoleklassen, samt lärare som arbetar i de yngre åldrarna. Under hösten har även förskolan kopplats på. En stor satsning på fritidshemmen, offensiva fritidshem, har fortsatt under året. Här har all personal som arbetar på fritidshemmen gått en gemensam utbildning.

Under året har arbetet inom barn och elevhälsa inriktats på implementering av den nya specialpedagogiska organisationen som träder i kraft 1 jan 2013. En organisation som kommer att innefatta specialpedagoger på varje enskild skola, men också centrala specialpedagoger som har en specifik spetskompetens.

Nyckeltal

	2010	2011	2012
Antal barn			
Kommunala förskolor	1 142	1 176	1 175
Pedagogisk omsorg	74	72	63
Fristående förskolor	236	235	232
Fristående Pedg omsorg	11	18	20
Vårdnadsbidrag	24	24	22
Summa	1 487	1 525	1 512
Befolkningsprognos			1 664
Antal elever			
Förskoleklass	319	335	339
Årskurs 1-3	865	915	967
Årskurs 4-6	812	819	836
Årskurs 7-9	897	860	842
Särskolan, obligatoriska	49	45	38
Montessori skolan	95	102	118
Interkommunala elever	25	25	25
Summa	3 062	3 101	3 165
Befolkningsprognos			3 205
Antal barn			
Skolbarnsomsorg	1 151	1 245	1 282

Skolverkets nyckeltal

	2008	2009	2010	2011
Inskrivna barn per årsarbetare				
Förskola	5,2	5,5	5,6	5,7
Fritidshem	19,2	20,6	21,8	24,1
Familjedaghem	4,9	4,9	4,9	5,0
Antal årsarbetare per 100 elever				
Förskoleklass	6,4	5,9	5,4	5,3
Antal lärare per 100 elever				
Grundskolan	8,3	7,6	7,7	8,3
Grundskolskolan	26,1	29,2	30,6	28,4
Kostnad per barn/elev kr i kommunal regi				
Förskola	105 500	114 400	117 100	113 400
Familjedaghem	82 600	85 700	56 400	75 000
Skolbarnsomsorg	36 700	36 500	35 000	34 400
Förskoleklass	38 700	40 200	42 400	43 200
Grundskolan	66 600	69 100	70 600	75 600
Grundskolskolan	286 800	285 600	236 000	311 500

Beläggningsgrad i förskolan var över året beräknad till 93 %. Utfallet blev 91 %. Antal elever var i budget beräknade till 3 146, utfallet blev 3 165 elever.

Nyckeltalen baseras på Skolverkets officiella statistik 2011. Statistiken för verksamhetsåret 2012 publiceras under vår och höst 2013. Effekten av fler barn per avdelning syns i samtliga nyckeltal för inskrivna barn per årsarbetare. Störst effekt är det på fritidshemmen där ökningen är 2,3 barn per årsarbetare mellan 2010 och 2011.

Kostnad per barn/elev i kommunal regi är lägre än 2010, antalet barn per årsarbetare är högre.

FRAMTID

De stora utmaningarna framöver är att fortsätta utveckla den omorganisation som genomfördes 1/1 2013, som är en anpassning till nya skollagen. Att fortsätta förankringsarbetet med nya skollagen är en stor utmaning så att alla pedagoger känner sig delaktiga. Framtida utmaningar är också skollagens nya krav på systematiskt kvalitetsarbete både på huvudmannanivå och enhetsnivå samt att säkerställa det nya betygssystemet. Regeringen har beslutat att införa utökad undervisningstid i matematik med en timma i veckan i år 1-3 från hösten 2013. Detta kommer få stor påverkan i lärartätheten i dessa årskurser.

Enligt befolkningsprognosen så kommer kommunens befolkning att fortsätta öka och det kommer att bli fler barn och elever. Det kommer att byggas en ny skola i Spekeröd och en ny förskola/skola i Hallerna de närmsta åren. Detta ställer stora krav på tjänstemännen att vara delaktiga och att vi möter morgondagens behov för våra barn. Verksamheten håller på att arbeta fram ett pedagogiskt förväntansdokument för dessa två skolor. Dokumentet bygger på visionen "vi utbildar världsmedborgare" en nutidens förskola och skola för framtidens barn. Hela barnet- hela dagen!

Fritid

Fritid skapar mötesplatser för kommunens invånare avseende idrott och rekreation med prioritet för barn och ungdomar. Fritid verkar för att skapa sociala nätverk i drogforebyggande miljöer.

EKONOMISKT RESULTAT

Verksamheten redovisar ett underskott på 509 tkr. Underskottet är till största del orsakat av extra kostnader för inköp av mark, drifts- och advokatkostnader för Doterödsdalens IP. Inom ordinarie verksamhet redovisas ett underskott till följd av ökat underhåll av ishallen. Projektet fritid för äldre blev aldrig genomfört så där uppstår en positiv budgetavvikelse. Underhållet för simhallen blev lägre än beräknat.

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	8 009	8 503	9 146
Kostnader	-28 489	-33 350	-37 545
- varav personalkostnader	-12 561	-13 238	-14 079
- varav lokalkostnader	-6 662	-8 815	-11 319
Netto	-20 481	-24 847	-28 399
Budgettram	20 180	24 704	27 890
Avvikelse	-301	-143	-509
Nettokostnadsutveckling	10 %	21 %	14 %

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Ordinarie verksamhet	-25 319	-25 516	-197
Fritid för äldre	-100	0	100
Sundahallen, underhåll simhall	-1 000	-827	174
Doterödsdalens IP	-1 038	-1 624	-585
Stenungsunds Ridklubb	-433	-433	0
Summa	-27 890	-28 399	-509

ÅRETS HÄNDELSER

Kommunens stora och omfattande föreningsliv är under ständig utveckling och det går inte att med ord värdesätta betydelsen av alla de insatser som de ideella ledarna gör för kommunens ungdomar.

Den största ungdomsidrotten sett till aktivitet är fotboll, både för pojkar och flickor. För flickor kommer sedan handboll som tvåa tätt följt av ridsport. Innebandy kommer på andra plats för killar följt av hockey. Föreningarna har fått statligt bidrag för knappt 17 000 sammankomster (träningar, tävlingar, läger mm) vilket innebär att det räknat på alla årets 52 veckor är ca 320 ledarledda grupper igång med någon aktivitet per vecka. Ungdomsföreningarna har haft 4 900 registrerade medlemmar i åldern 7-20 år. Det är även värt att notera att 44 % av aktiviteterna

genomförs av flickor, vilket är en högre siffra än genomsnittet för Sverige.

Kommunens idrottshallar, gymnastiksalor och aktivitetslokaler har under året haft i stort sett alla träningsstider uthyrda och simhallen har haft 90 287 besökare. Simskolorna inomhus och utomhus har under året haft 840 inskrivna elever och märkestagare.

Idrottsskolan, för kommunens 9- och 10-åringar, har sin bas i Sundahallen, där 439 barn varit verksamma varav 52 % flickor.

Fritidsgårdarna har besökts av 8 632 ungdomar och verksamheten har planerat och genomfört 16 uppskattade och drog fria musikarrangemang i samverkan med kommunens ungdomar.

117 avlastning/helglägar enligt LSS för funktionshindrade har planerats och genomförts under året.

Verksamheten har under året ansvarat för mer än fem mil markerade vandringsleder och naturstigar i kommunen samt åtta friluftsbad varav fem i havsmiljö.

Verksamheten har ansvarat för det kommunövergripande drog- och brottsförebyggande arbetet samt för kommunens Ungdomsmottagning som under året haft 3 290 journalförda besök.

Verksamheten har under året varit involverad i projekteringsarbetet av flera byggprojekt som skateboardpark, nya Nösnäs (ishall /simhall), stallanläggningen på Jordhammar, konstgräsplaner i Stora Höga mm. Verksamheten har även lagt ner stort arbete med att fortsätta översynen av kommunens framtida föreningsbidrag. Under året övertog verksamheten Driftvärnsgården i Stora Höga från skolan. Inför höstterminen startades en ny verksamhet på Hasselgården och i samarbete med gymnasiesärskolan ansvarar verksamheten för lov- och eftermiddagsverksamhet.

Även i år har verksamheten lyckats attrahera landslag och klubb lag i världsklass att förlägga träningsläger inför stora mästerskap på Nösnäs idrottsområde.

Nyckeltal/volyymmått

	2010	2011	2012
Badbesök, Sundahallen	92 000	91 400	90 287
Elever, simskola Sundahallen	818	811	840
Registrerade föreningar	74	75	77
- varav bidragsberättigade	68	65	70
- varav med anläggningsstöd	23	22	23
LOK-aktiviteter (lokalt aktivitetsstöd)	175 000	170 500	173 300
Besök på fritidsgårdar	11 600	11 531	8 632
Besök på ungdomsmottagning	3 943	3 380	3 290

FRAMTID

Noterat för framtiden är att det inte finns några tendenser till avmattning av föreningslivets aktiviteter vilket medför fortsatt stort tryck på kommunens idrottsanläggningar och dess personal. Däremot finns en tydlig trend att aktiviteterna för gruppen 7-12 år ökar medan gruppen 13-20 år minskar. Om inneidrotten ska kunna fortsätta att utvecklas behövs fler idrottshallar med fullmått (20x40 m). På kommunens föreningsdrivna anläggningar finns ett stort underhållsbehov som inte kommer att minska i framtiden då allt tyder på att föreningslivet fortsätter att utvecklas.

En av framtidens viktigaste mötesplatser är de sociala medierna och även om verksamheten har startat upp ”fältning på nätet” kommer det att bli en stor utmaning att utveckla detta arbete i framtiden. De sociala medierna ger också möjligheter för kommunikation och dialog framför allt med föreningslivet samt finns möjlighet och behov av att utveckla kommunens hemsida för att nå ut med information till kommuninvånare, föreningsliv, besökare m fl om kommunens möjligheter till sysselsättning och rekreation på fritiden.

Det är även viktigt att i framtida detaljplanearbete avsätta mark för idrottsanläggningar och aktivitetsområden för våra barn och ungdomar samt fortsätta att skapa mötesplatser/lokaler för de ungdomar som inte håller på med idrott.

Det finns även ett stort behov att utveckla kommunens havsbadplatser, framförallt i Getskär och Nösnäs där besökarantalet ständigt ökar med kommunens växande befolkning. Den största utmaningen är att hitta en långsiktig lösning för kommunens ishall och simhall.

Kompetens och Utveckling

Kompetens och utveckling består av vuxenutbildning (grundläggande och gymnasial utbildning), sÄrvux, SFI, uppdragsutbildning, hamnverksamhet och integrationsavdelning.

ÅRETS RESULTAT

Kompetens och Utvecklings resultat för 2012 är ett underskott på 846 tkr. Orsaken till underskottet beror på en ökad satsning på yrkesutbildningar. Den gemensamma kommunalt finansierade "GR-potten" (33 kr/invånare) skapade ett underskott på närmare 1 200 tkr. Underskottet vägs upp av förarutbildningarna som genererade ett plus.

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	26 422	23 670	19 980
Kostnader	-37 168	-35 685	-35 166
- varav Personalkostnader	17 087	20 141	21 528
- varav Lokalkostnader	3 107	2 764	2 841
Netto	-10 746	-12 015	-15 187
Budgetram	13 800	13 778	14 341
Avvikelse	3 054	1 763	-846
Nettokostnadsutveckling	-23 %	12 %	26 %

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Svenska för invandrare	2 482	2 852	-370
Hamnen	0	-246	246
Högskoleutbildning	245	262	-17
SÄrvux	569	598	-29
Vuxenutbildning	11 045	11 722	-677
Summa	14 341	15 187	-846
Uppdragsutbildningen	0	501	501

Hamnens verksamhet är helt intäktsfinansierad och redovisar ett överskott på 246 tkr.

Uppdragsutbildningen har genererat ett överskott på 505 tkr under året.

SFI-utbildningen redovisar ett underskott på 370 tkr framförallt till följd av fler nya elever samt en ökning av undervisningstiden.

ÅRETS VERKSAMHET

Årets verksamhet inom den kommunala vuxenutbildningen har totalt dominerats av statens satsning på

yrkesutbildning för vuxna. Kompetens och Utvecklings samverkansavtal med GR innebär stora fördelar för kommunen i form av avsevärt större kursutbud för våra medborgare. Samtliga statliga bidrag samt de 33 kr/invånare i kommunala medel har hanterats och samordnats av GR genom vårt samverkansavtal. Då statsbidraget har reducerats från ca 150 Mkr under 2011 till ca 25 Mkr 2012 har vårt gemensamma kursutbud minskat i samma utsträckning. Stenungsund har dock fått en oproportionellt stor andel av vårt gemensamma utbud. Under 2012 startade vi på uppdrag av GR sju olika yrkesutbildningar. Vi startade dessutom yrkesutbildningar inom svets och lastbil/buss riktade främst till invandrare i Stenungsund. Tillströmningen av elever har totalt sett ökat kraftigt pga stigande arbetslöshet. De yrkesinriktade utbildningarna har dock haft ett så stort sökandetryck, att vi inte har kunnat tillgodose allas önskemål. Det nya statsbidraget "yrkvux" har möjliggjort en stor total verksamhetsökning.

För att bättre kunna ta hand om de unga elever som misslyckats inom ungdomsskolan har vi anslutit oss till det nationella "plug-in" projektet. Det är ett metodutvecklingsprojekt som ägs av SKL och som delfinansieras av ESF. Tillsammans med Nösnäs-gymnasiet och arbetsmarknadsenheten ska vi hitta nya metoder för att förhindra avhopp från gymnasiet eller fullfölja den gymnasiala utbildningen inom vuxenutbildningen.

Antalet elever inom SFI har ökat kraftigt. Samtliga flyktingar erbjuds en gedigen samhällsorientering på invandrarens hemspråk, vilken nu köps och samordnas av Göteborgs Kommun.

Integration: Syftet med den nya etableringslagen var att regeringen ville skynda på etableringen i arbets- och samhällslivet för nyanlända invandrare. Tyvärr fungerar det fortfarande inte tillfredsställande i Stenungsunds kommun. Svårigheten har varit kontinuiteten och samarbetet med Arbetsförmedlingen. Det är och har varit en stor otydlighet från Arbetsförmedlingens sida till de nyanlända om ansvarsfördelningen, vilket innebär en ökad arbetsbelastning på Integrationsenheten. Kommunen har under året 2012 avtal med Migrationsverket om att ta emot 50 personer. Under 2012 har vi endast tagit emot 28 personer som omfattas av Etableringslagen.

Nova är vårt boende för ensamkommande flyktingbarn. Under 2012 har vi haft en stor genomströmning av barn i åldrar från 7 år.

Hamnverksamheten har haft ett år präglat av stort underhållsarbete, bl a har diverse landinfästningar, bottenförtöjningar, pontoner och bommar bytts ut samt parkeringsytor vid betongkajen har iordningsställts.

Via ett regionalt EU-projekt (Ren Kust) har ett ekonomiskt stöd på 60 tkr erhållits för strandstädning. Vi har bedrivit strandstädning under sex veckor och under denna tid samlat ihop ca 450 säckar med skräp.

Uppdragsutbildningen har genomfört ett stort antal utbildningar i ämnen som ledarskap, projektledning, kommunikation och teamutveckling.

Nyckeltal

	2010	2011	2012
Vuxenutbildningen			
Antal poäng/timmar i kommunal vuxenutbildning	219 000	226 300	243 600
Antal personer, SFI	184	165	165
Antal högskolekurser	10	6	2
Antal program	3	3	2
Integrationsavdelningen			
Mottagna flyktingar	20	38	28
Hamnen			
Antal gästhamnstätter	1 530	1 380	1 320
Antal båtplatser	505	505	515
Strandstädning kbm	98	208	450

FRAMTID

Vuxenutbildningen ställs inför den stora utmaningen att bedriva verksamhet under hela året, dvs att utbildning ska erbjudas även under skolans normala lovveckor. Med en lägre efterfrågan och en flexibel lärarkår kommer detta sannolikt att fungera väl.

Den tidigare aviserade reduktionen av statliga medel till Yrkes-vux har istället ökat. Detta till följd av en accelererande arbetslöshet. Stenungsund har därför av GR fått i uppdrag att återigen genomföra ett antal yrkesutbildningar, vilket ger utrymme för fler arbetslösa Stenungsundsbor att utbildas. Trots vårt samverkansavtal inom GR kommer dock inte alla, av ekonomiska skäl, att kunna beredas utbildningsplats. Vi har beviljats statliga medel för att starta en driftsteknikerutbildning på yrkeshögskolenivå.

Enligt Migrationsverkets prognoser kommer flyktingströmmen kraftigt att öka, vilket ställer stora krav på ett ökat mottagande i Stenungsund. Tillgång till fler bostäder och större lokaler för Nova (boende för ensamkommande barn) är därför ett måste.

Hamnen har beviljats investeringsmedel för två nya pontonbryggor och kommer därför att kunna erbjuda ca 65 nya båtplatser.

Kultur

Verksamheten Kultur ansvarar för kommunens kultur- verksamhet.

Bibliotek- och kulturkontoret erbjuder ett varierat program- och serviceutbud i syfte att stärka kommunens kulturliv och för att ge boende och besökare möjlighet till bildning och förströelse. Kulturskolan undervisar på instrument och i drama och vänder sig främst till barn och ungdomar i grund-, sär- och gymnasieskolan i Stenungsunds kommun. I Kulturs uppdrag ingår även lokaluthyrning av Kulturs lokaler. Konsumentkontorets bistår med konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning.

EKONOMISKT RESULTAT

Kultur gör för 2012 ett överskott mot budget med 245 tkr. Jämfört med 2011 har nettokostnaderna ökat med 4 %. Stor del förklaras av kostnader för årets löneavtal och att verksamheten fick budgettilldelning för nya tjänster som 0,5 årsarbetare ungdoms- och kultursamordnare och 1,0 årsarbetare it-samordnare.

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	9 720	7 664	8 241
Kostnader	-33 877	-32 196	-33 869
- varav Personalkostnader	-17 392	-16 906	-17 839
- varav Lokalkostnader	-7 852	-8 019	-8 005
Netto	-24 157	-24 532	-25 627
Budgetram	23 046	24 491	25 872
Avvikelse	-1 111	-41	245
Nettokostnadsutveckling	2%	2%	4%

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Övergripande adm	-5 466	-4 927	540
Kultur	-4 263	-4 291	-28
Bibliotek	-10 185	-10 273	-88
Konsumentkontor	-469	-423	46
Konferens	0	208	208
Vaktmästeri & städ	-2 678	-3 208	-530
Kulturskolan	-2 811	-2 714	97
Summa	-25 872	-25 627	245

De största avvikelserna mot budget gör övergripande administration och vaktmästeri & städ, vilket kan förklaras av en senarelagd tillsättning av tjänsten som it-samordnare, i syfte att klara omställningskostnader. Konferensverksamheten gör ett överskott vilket beror på att marknaden varit gynnsam samt viss återhållsamhet gällande personalkostnader.

ÅRETS HÄNDELSER

Kulturhuset är en viktig mötesplats i Stenungsund och under året ökade antalet besök från 362 782 till 367 723. Kulturhuset Fregatten fortsätter att erbjuda ett rikt och varierat utbud av kulturupplevelser och under året har besökarna kunnat möta Tomas von Brömssen i Tidernas förälskelse, se opera på bio, lyssna på författare som Marie Hermansson och David Lagercrantz, Kura skymning med både högläsning och musik och mycket annat.

Stenungsund har ett flertal mycket aktiva arrangerande kulturföreningar - utan dessa skulle inte Stenungsund ha det rika och mångfaldiga kulturliv som vi har. Det är många människor som lägger ner mycket frivillig tid och energi utan ersättning för att driva exempelvis Stenungsunds Jazzförening med sina välbesökta jazzkvällar, Musik i Stenungsund som i år nysatsade i arrangemanget Musik i Midsommar, Filmstudion Segelduken som hela tiden ökar i medlemsantal, Slöjdföreningen Jordhammar, Visans vänner och Produktionsdiket bara för att nämna några.

Årets kulturstipendium tilldelades Gustav Gunnarsson som fick priset för sitt arbete med Ålevattens ramsåg.

På biblioteket har entrégolvet renoverats och i samband med golvbytet byggdes en ny informationsdisk och bibliotekets entré gavs en välbehövlig renovering. Under året har biblioteket också fortsatt sin satsning med att öka IT-kunskapen hos allmänheten, bland annat med Digitala onsdagar och med Boka IT-stöd - en individuell rådgivning. Ett hundratal personer besökte Digitala onsdagar under hösten. Verksamheten har även fokuserat på barnverksamheten och erbjudit flertalet sångstunder och dramatiserade sagor tillsammans med kulturskolan.

Utmärkande för Kulturskolans arbete under 2012 har varit att minska kön och arbeta för att verksamheten ska vara tillgänglig för alla. År 2011 nådde vi 57 % av de elever som sökte till vår verksamhet och vid detta års utgång hade vi ökat intagningen till 70 %. Förutom ordinarie undervisning har verksamheten även fokuserat på att finna nya samarbeten och öka program- och konsertverksamheten, med bland annat flertalet caféspelningar och dramaföreställningar såväl ute på förskolor som på Kulturhuset.

Behovet av Konsumentkontorets tjänster är stort. Ärenden där småföretagare har blivit påförda blufakturor och tvister mellan privatpersoner ökade under 2012. Konsumentkontoret har också arbetat aktivt med att synliggöra verksamheten genom besök i olika organisationer och verksamheter samt arbetat förebyggande med bland annat information om konsumtionsfrågor för år 9, SFI-grupper och ungdomar mellan 18-25 år i projektet Ekonomismart. Under 2012 ökade åter igen ärenden som rör budget- och skuldrådgivning och förhoppningen om att kunna minska väntetiden till dessa ärenden har därför inte varit möjlig.

Fregatten Konferens har haft ett gynnsamt år och antalet besökare ökade från 13 807 till 21 531. Förutom en god lokaluthyrning arrangerade verksamheten även två baklucke-loppisar i samband med Kulturhuset 20 år och Kulturnatta samt en välbesökt julmarknad.

Under året har Stenungesalen målats om och möbler och annan inredning har köpts in.

Nyckeltal

	2010	2011	2012
Kulturhuset			
Antal besök	384 452	362 782	367 723
Antal besök/dag	1 067	1 008	1 021
Antal arrangemang	311	300	355
Antal utställningar	13	13	12
Antal besökare, arr o uts	41 094	41 723	46 145
Biblioteket			
Antal besök	205 100	198 700	182 200
Antal utlån	308 300	301 800	298 800
Antal utlån/invånare	12,9	12,5	12,0
Konsumentkontoret			
Antal ärenden	2 226	2 262	2 607
Konferens			
Konferensgäster	12 167	13 807	19 327

FRAMTID

För 2013 kommer vi att arbeta vidare med att bredda vårt kulturutbud och prioritera barn- och ungdomsprogrammen. Det innebär också att bredda kulturskolans utbud och även minska kön, ytterligare.

Vi arbetar också vidare med att stödja och utveckla våra mötesplatser genom att bland annat erbjuda lokal och fler aktiviteter på Mariagården.

Biblioteket fortsätter sitt arbete med att utveckla verksamhetens digitala tjänster och erbjuda grundläggande IT-kunskap till allmänheten, i syfte att uppnå inriktningsmålet ”Alla i kommunen ska ha möjlighet till livslångt lärande”.

Gymnasieverksamheten

Gymnasieverksamheten ansvarar för att samtliga elever skrivna i Stenungsund erhåller sin gymnasieutbildning på Nösnäsgymnasiet i Stenungsund alternativt via köpta platser, företrädesvis inom Göteborgsregionen (GR).

tkr	2010	2011	2012
Intäkter	60 069	56 123	53 822
Kostnader	-167 379	-168 514	-165 790
- varav Personalkostnader	-70 244	-71 362	-71 066
- varav Lokalkostnader	-21 669	-21 698	-20 711
Netto	-107 310	-112 391	-111 967
Budgetram	107 700	112 001	109 009
Avvikelse	390	-390	-2 958
Nettokostnadsutveckling	1 %	5 %	0 %

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Nösnäsgymnasiet	-105 166	-105 933	-767
Sålda utbildningsplatser	48 760	45 351	-3 410
Köpta utbildningsplatser	-41 833	-40 277	1 556
Särskola	-10 770	-11 108	-338
Summa	-109 009	-111 967	-2 958

EKONOMISKT RESULTAT

Verksamheten genererar ett underskott på 2 958 tkr. Den största negativa avvikelsen avser sålda gymnasieplatser. Det är framförallt elever från Tjörn som minskat men även från Orust. Den huvudsakliga orsaken till budgetöverdraget för Nösnäsgymnasiet

beror på ökade lärarlönekostnader med anledning av det nya lärarlöneavtalet, 450 tkr. Orsaken till underskottet inom särskolan är nyanställning av personal, ökade LSS-kostnader samt inskolningskostnader för elev i annan kommun.

ÅRETS HÄNDELSER

Gällande yrkesförberedande program har stort engagemang lagts ner för att säkerställa kvaliteten i den arbetsplatsförlagda utbildningen. Därför var det mycket glädjande när Lärlingsutbildningen på Nösnäsgymnasiet under 2012 utsågs till bästa utbildning inom regionen avseende arbetsplatsförlagt lärande.

Under hösten 2012 ökade antalet ensamkommande och asylsökande elever på Nösnäsgymnasiet. Verksamheten planerar för en fortsatt ökning under 2013. 33 stycken ensamkommande och asylsökande elever finns i januari 2013 på skolan.

Ombyggnationen av A-plan färdigställdes vid årsskiftet 2011/2012. En högtidlig invigning av A-plan ägde rum i januari 2012 och innebär att skolans attraktionskraft ökar gällande skolans lokaler. En fortsatt uppförskning av skolans lokaler sker kontinuerligt, bland annat har en läslounge färdigställts i anslutning till Nösnäsgymnasiets bibliotek.

Nösnäsgymnasiet har en väl fungerande internationaliseringsverksamhet. Som ett led i det arbetsplatsförlagda lärandet har vi haft elever bland annat i Sydafrika, Kina och England. Skolans pågående utbyte med Namibia har fortsatt genom att elever från Nösnäsgymnasiet som

ett led i sina projektarbeten varit i Namibia och elever och lärare från Namibia har varit här. I en undersökning gjord under år 2012 av Svenskt Näringsliv visar att Nösnäs gymnasiet ligger i Sverigetopp när det gäller elevernas möjlighet inom de yrkesförberedande programmen att få arbete senast två år efter avslutade gymnasie studier.

Nyckeltal/volyymmått

	2010	2011	2012
Kommunfördelning %, Nösnäs gymnasiet			
Stenungsund	52 %	52 %	53 %
Tjörn	30 %	31 %	30 %
Orust	13 %	11 %	11 %
Övriga	5 %	6 %	6 %
Totalt antal elever	1 278	1 146	1 107

Kommentar: Den procentuella andelen Stenungsundselever ökar på skolan. Detta gäller inte minst år 1, där 60 % av eleverna på skolan utgörs av kommunens egna elever. Andelen pojkar/flickor är för närvarande 61 % respektive 39 %.

Skolverkets nyckeltal	2009	2010	2011
Undervisningskostnad/ elev exkl lokalkostnad, kr			
Nösnäs	35 600	37 700	39 500
Kommungrupp	43 100	43 100	48 500
Riket	42 700	43 700	47 800
Lärartäthet per 100 elever			
Nösnäs	7,8	8,2	8,9
Kommungrupp	8,9	9,0	9,4
Riket	8,2	8,4	8,5
Andel elever (%) som fullföljt utb inom 4 år, totalt exkl IV	76	76	86
	83	83	89

Kommentar: Skolverkets statistik har en eftersläpning på ett år.

Undervisningskostnaderna på Nösnäs gymnasiet är cirka 19 % lägre än för kommungruppen. Året innan var skillnaden 13 %.

Andelen elever som fullföljer utbildningen inom fyra år är betydligt högre från Nösnäs gymnasiet än för kommungruppen och riket.

En förklaring kan vara att skolan har mycket bra samarbete med näringslivet/arbetslivet, vilket borgar för bra arbetsplatsförlagt lärande. Skolan har också en genomtänkt strategi för samtliga yrkesförberedande program när det gäller det arbetsplatsförlagda

lärandet. Samarbetet med närliggande universitet och högskolor är god.

	2010	2011	2012
Fördelning köpta platser, december			
– kommunala gymnasieskolor			
inom GR	225	217	210
– andra kommunala/ldt gymnasieskolor	44	39	49
– fristående gymnasieskolor	156	150	151
Totalt	425	406	410

Kommentar: Trots att elevtalet på Nösnäs gymnasiet har minskat under budgetåret, så minskar inte totala antalet i elever till andra skolor. Den största ökningen sker till kommuner utanför GR. Huvudorsaken är det ökade intresset för nationella idrottsutbildningar, NIU och Naturbruksutbildningar.

FRAMTID

Det har länge varit känt att elevtalsnedgången inom gymnasieskolan i regionen sjunker fram till år 2016 för att därefter öka. Det gäller även för Stenungsunds kommun. Det är viktigt att det sker en planering av behovet av permanenta lokaler på Nösnäs gymnasiet, när elevtalet åren 2018-2019 beräknas öka till 1 300-1 400 elever. Tidigare tillfälliga lokaler i form av moduler är uppsagda och borttagna.

Fortsatt ombyggnad och uppfräschning av skolans lokaler är planerad. Budgetåret 2013 planeras ombyggnad av kafeterian på B-plan, C-plan och D-plan står därefter på tur för uppfräschning.

Nösnäs gymnasiet planerar att ta emot allt fler ensamkommande elever och asylsökande elever.

Med tanke på elevtalsförändringarna inom gymnasieskolan är det viktigt att det sker en planering av framtida programutbud på skolan.

Vi har hittills varit lyckosamma i våra försök att genomföra vuxenutbildning i skolans lokaler när elevtalet för ungdomsgymnasiet har minskat. Planeringen är att vi fortsätter med detta under kommande budgetår. Stenungsund har fått tillstånd att starta Yrkeshögskoleutbildning inom Processteknik från och med läsåret 2013/2014.

Till Kommunfullmäktige i Stenungsunds kommun

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2012

Vi har granskat kommunstyrelsen, nämnders verksamhet och fullmäktigeberedningarna och genom utsedda lekmannarevisorerna i Stenungsundshem AB och Stenungsunds Energi och Miljö AB (SEMAB) samt som revisorer i Stiftelsen Stenungsunds Fjärrvärme även verksamheten i dessa företag under 2012. Vi har även granskat koncernredovisningen.

Granskningen har såvitt avser kommunen utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Vi har för året avlämnat följande skriftliga rapporter:

- Granskningsrapport, granskning av delårsrapport januari – augusti 2012
- Granskningsrapport, löpande granskning 2012
- Granskningsrapport, granskning av bokslut 2012-12-31
- Grundläggande granskning 2012
- Förstudie av införandet av valfrihetssystem inom hemtjänsten
- Förtydligande kring utskottens roll
- Revisionsdialog avseende ekonomi- och verksamhetsstyrning inom vård- och äldreomsorg

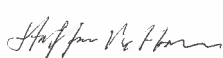
Kommunfullmäktige har fastställt tre finansiella mål för år 2012. Målet att resultatet skall vara minst 1,5 % av skatteintäkterna vid årets slut som ett snitt under mandatperioden har uppfyllts. Målet att Stenungsunds kommun ska ligga på en medelskattenivå med närliggande kommuner har inte uppfyllts. Målet att ökningen av ansvarsförbindelsen skall redovisas i resultatet har uppfyllts.

Enligt Kommunallagen ska det finnas en uppföljning av målen som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige har i budgeten för 2012 angivit vilka finansiella och verksamhetsmässiga mål som ska bidra till att god ekonomisk hushållning uppfylls. Förutom ovan nämnda finansiella mål finns ett antal verksamhetsmål kopplade till de olika utskotten. Vår samlade bedömning är att kommunen i allt väsentligt synes bedriva sin verksamhet i enlighet med god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas kommunstyrelsen, de övriga nämnderna samt fullmäktigeberedningarna och de förtroendevalda i dessa organ.

Vi tillstyrker också att kommunens årsredovisning godkänns. Den är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen, med undantag av att pensionsförmåner intjänade före år 1998 i sin helhet redovisas som skuld i balansräkningen.

Stenungsund 2013-04-02

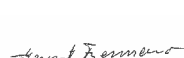
Staffan Vretborn
Ordförande

Olle Björkman

Leif Johansson

Lennart Frennemo

John Rundberg

Fem år i sammandrag

		2008	2009	2010	2011	2012
Kommunal skattesats	%	22,07	22,07	22,07	22,07	21,64
Verksamhetens intäkter	Mkr	248	280	293	298	297
Verksamhetens kostnader	Mkr	1 164	1 197	1 231	1 314	1 357
Avskrivningar	Mkr	44	53	54	56	60
Verksamhetens nettokostnader	Mkr	958	950	991	1 072	1 098
Verksamhetens nettokostnader i kronor per invånare	Kr	40 480	40 430	40 794	43 589	44 178
Nettokostnadsandel	%	99,1	94,5	92,5	97,3	97,1
Nettoinvesteringar	Mkr	100	87	76	71	73
Tillgångar	Mkr	1 011	1 136	1 140	1 182	1 160
Långfristiga skulder – kommunen	Mkr	443	399	324	349	279
– Stenungsundshem AB	Mkr	722	621	592	587	549
– SEMAB+Fjärrväme Stiftelsen	Mkr	85	96	101	101	96
Eget Kapital	Mkr	65	121	200	-153	-119
Årets resultat	Mkr	8,5	55,9	79,0	30,2	33,6
Soliditet, inkl hela p-skulden	%	-28,8	-20,7	-11,7	-12,9	-10,3
Antal invånare		23 657	23 983	24 292	24 601	24 868

Politisk sammansättning

Moderata samlingspartiet	12
Folkpartiet	5
Centerpartiet	3
Kristdemokraterna	2
Miljöpartiet	3
Socialdemokraterna	13
Vänsterpartiet	2
Sverigedemokraterna	1

Stenungsund styrs av en allians bestående av Moderaterna, Folkpartiet, Centern och Kristdemokraterna. Tillsammans har de 22 av de 41 platserna i Kommunfullmäktige.

Mandatfördelning KF

